

309298

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } టెన్న్ పట్టణము 1918 సం॥ మే నెల 9 వ తేది గురువారము } No. 33
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర వైశాఖ మాస బహుళ చతుర్దశి గత. } సంచిక 33

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలిమందు
రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.
Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలిమందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడుకుండగ
మీ శరీరములను తృప్తిపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు సమృద్ధి మనస్థిరమునకు ఉపయోగపడును. ప్రపంచమందంతటను మన్యజ్వర జ్వరలయందు పెక్కుమందికి జనుప్రభుగ ఉపకరించినది. గొప్ప వైద్యులందరూ ఈ మందుకు గూర్చి వంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి యున్నారు. ఎంత విమన్యజ్వరమైనను, జీర్ణించి గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును. మరల జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమాత్రపు ముచ్చటన్నచో జ్వరము నిశ్చయమగును. ఏమియు ఆపాయము లేదు. నసిపిల్లలకు ద్రావకపు ఇసనాఫలిని వాడవలయును. ప్రతి రసచాదిదగ్గర దొరుకును. (984)
సోల్ థోజంట్లు— (ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి.గోరియోకంపెని, బొంబాయి.
టెన్న్ రాజధానియందు సోల్ ఏజంట్లు:— డబ్ల్యు. ఈ. స్లిట్ట అండుకో, మదరాసు.
దగ్గరముందులను జూచి మోసపోకును.

సర్వవృత్తిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 586
దూకుముతో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రూ 100 ఇనాం.
ఇది ప్రతి కుటుంబమునందుండ
లసిన షాభ్యోవ్యవధము. ఆంగ్ల
యూనాని, దేశీయవైద్యులచే పొగ
ద్రాగించబడెడియున్నది. ఎన్ని దినము
లుంచినను మందు గుణముమాటుదు,
తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక,
మేక, పాము, జిడ్డి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
గించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0
పోస్తేజి 0-8-0. 1 దబ్బా పాకెట్టు
వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి నేలు.
ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇనాం.
వర్తకులకు 100కి 25 రూపాయలు కమీషన్ నియ్యబడును.
చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
1-6 నెంకటేశమెట్రి, వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

1000 రూపాయలు లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా బహుమాన మియ్యబడును.
మీరు బహుమానముగా నమ్మారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బాను సేవించండి. దీనిని సేవించిన యెడల భాతువుప్రీతి, రక్తప్రీతి, విశేషబలము, అకలి ఎక్కువ మొదలయినవి. కలగును. స్వచ్ఛమైనతమ, భాతువు మూత్రములో కలిసిపోవుట, నీరుచుడకు, బహుమాత్ర వ్యాధి మొదలగునవి మానవును. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన అశేతులు రంగోన్, పివాంగ్, కిలోన్, అక్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమాన ప్రతీకలు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు అర్హతాస్థానపును పంపిచో బహుమాన ప్రతీకల కాపి పంపుదును. ఇది ఆర్య మని రుజువుచేయువారికి ప్రైవేటుపరచియుండు బహుమానము యిచ్చబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాటుగా పొందవచ్చును. పార్శ్వమున కొను నప్పుడు "డి. మన్నాలాల్" అని యుండుట చూచి తీసికొనవలయును. అనువాద ప్రతీక పార్శ్వములో పంపబడును. ఏతెంటులు కావలసియున్నది.
15 కులాలు లేట్స్ రూ. 2-0-0. కపాలభర్త 1-కి డబ్బాలు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,
సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగళూరు సిటీ.
(619)

మా సరుకులన్నియు మంచిరకపు సరుకులు
ధరలు చాల తగ్గించబడినవి! (456) అఖి చౌక!!

ఉష్ ప్రదేశములందు చల్లనిగాలి నిచ్చు శాశ్వతపు విసనకర్రకంటె మంచిదేదైన గలదా?
ఈవిసన కర్ర పీర్నాటు చాలపొందికయైనది. ప్రతిచోటునకు వెంట గొంపోగును. కోటికొరలకు కుటీరవాసునకు గూడ చాల సదుపాయము. వైకి వాస్తవముగ విద్యుచ్ఛక్తి విసనకర్రలే నే యుండును. దీనికి మూడంచులుండవు. దీని ప్రీపుటకు వేగొకపిడి అమర్చబడియున్నది. దీనికిని ఎలక్ట్రిక్ ఫ్యానుకును గల వ్యత్యాసమేమన:— ఎలక్ట్రిక్ ఫ్యానుకు నెల 1-కి 10రూపాయలు వ్యయమగును. ఈ విసనకర్ర కట్టిభర్తు అకసరములేదు. ఈ విసనకర్రంటుకొనుట మండుట మొదలైనవి ప్రవృత్తము లేవియు లేవు. చాల సురక్షితమైనది. 4, 5 గురకు సరిపోవు చల్లని గాలి నిచ్చును. వ్యాపారము చేయు వారికిని, లాయరునకును, వర్తకులకు, జమీందారులకు సంచారముచేయువారికి ఉద్యోగస్థులకు, మేధాకర్తీ నుపయోగించు వారికి ఇయ్యది చాలయుపయోగకరముగ నుండును. మనము సోడా, తెమినిడు మొదలగువానికి ఖర్చుకెట్టిసంపాదము అన సరము లేదు. 5-10-0 లకు శాశ్వతముగ నుండు ఒక విసనకర్ర వచ్చును. నానాటికి విసనకర్రలన్నియు ఖర్చు అయిపోవు చున్నవి. తక్షణము ఆకాశగము పొందకుండగ ఆర్ధరులను పంప వ్రాద్దీతులు. మామవిసనకర్రలకు ముందుగ ధర రు. 14. 4 వ వంతు సాముకు కట్టవలయును.
(1168) ఈ తర్ర ప్రత్యుత్తరము లన్నిటిని ఆంగ్లమున వ్రాయవలయును.

Calcutta Stores & Agency, Beadon Square, Calcutta

పరమరహస్యము.

వాణిజ్యము (1161)
అనుభు ప్రకమునందు, ఇదివరకు పరమరహస్యములుగా నున్న సంగతులు బయలుపరచబడినవి. ఇది వ్యాపారముచేయు వారికి కల్పతరువు. సుప్రసిద్ధులను, గవర్నమెంటు వారిచే వాణిజ్యమునందు సన్నదు పొందినట్టియు, కారుమారు రామ కోటయ్యగారిచే రచించబడినది. దీనియందు, వ్యాపారము నిర్వహించు విధము, జాబులు వ్రాయువిధము నకట్టుతీయు విధములు, తపాలాక చేరివ్యవహారములు, ఉత్తరములు మొదలైనవి వైలుచేయువిధము, బ్యాంకులు, చెక్కులు, హుండిలు, వ్యాపారమునందు వాడుకచేయు అన్నివిధములైన సాధనములు వ్రాయువిధము, రైలుమీద స్త్రీయమీద సరకు పంపువిధము, కాపీరైటు, ప్రెస్సుమార్కులు, భీమాకంపెనీలు, లిమిటెడ్ కంపెనీలు, వేయేల వ్యాపారము చేయు ప్రతివారును తెలిసి కొని లాభముపొందుటకు క్రొత్తపద్ధతులు వ్రాయబడి, అనేకుల మెప్పును బొందినది. వెల రు. 2-0-0. మే నెల 31వ తారీఖు లోగా తెప్పించుకొనువారికి రు. 1-8-0 లకు ఇయ్యబడును. మేనేజరు, వాణిజ్యవిలాస్ ఆఫీసు, గుంటూరు.

విజయనగర సామ్రాజ్యము.

మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యము.

(-)-

శివాజీ మహారాజు పదిహేలసామ్రాజ్య కర్తలగు బాల గంగాధర తిలక్ గారికి యిటీవల ఆయన రాష్ట్ర సామ్రాజ్యాధిపతి నిజ యజగర సామ్రాజ్యమునుండి పదిహేలసామ్రాజ్యమును నేర్పుకొని రని చెప్పియుండిరి. ఈ సందర్భముగూర్చి భరితభండమున జాతీయ జీవనము, మహాకీయవిషయము ఎట్లు విజృంభించెనో తెలిసి కొనుట లాభకరమై యుండును. తిలక్ గారు సూచించిన సంబంధమే కాక విజయనగర సామ్రాజ్యమునకును మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యమునకును ఇతర సంబంధములు ననేకములు గలవు. “ఈ సంబంధములందుగల గుప్తార్థమునందును, ప్రకటితార్థము నందును రెండుసామ్రాజ్యములవిషయముల సువ్యయముచేయవచ్చును. శివాజీభావము, ఆతనిఆశయము ఆతనిప్రయత్నమును నేటి భరతవృక్ష పు జాతీయజీవము వారిభావమున ఆశయమును ప్రయత్నమునై యున్నవని” చెప్పబడినది (బెనెంటుమ్మ). శివాజీకి ముందు మూడుశతాబ్దములక్రిందట విజయనగర సామ్రాజ్య నిర్మాతలభావప్రకటన, ప్రయత్నములను శివాజీ యనుసరించెను. అనగా 14వ శతాబ్దమునందు దక్షిణ హిందూదేశమునను, 17వ శతాబ్దమున పశ్చిమ హిందూదేశమునను ప్రతిభంగించుచుండిన జాతీయభావనివాదమే 20 వ శతాబ్దమునందును ప్రతిభంగించుచున్నది. యూరపునందు జాతీయత్వము 19వ శతాబ్ద ప్రారంభముననే జననమొందినది. ఆంధ్రమునందు పృథ్వీక జాతీయ రాజ్యములు నుండెను. కాని జాతీయత్వనిధాంత మెక్కడను కన్పడుటలేదు. విద్యుదుగ్రాహక జాతీయ నాయకు లొకరు చెప్పియు అంగీకరించుటకువాడు లేని దేవాపటత్వము నెట్లు తెలియక యుండునో, అట్లే జాతీయసౌమ్యముగలజాతీయము తనజాతీయత్వము నెఱుంగదు. కాని జాతీయంధిజాతీయత్వమును భేదించినచో, ఆజాతీయత్వము సంపాదించుటకు అజాతీయూరకుండదు. ఈస్థితియే గతశతాబ్దారంభమున యూరపునందుండెను. “నెపోలియను చేతిలో బడుదునును భయమే ప్రజల జాతీయ భావమును ప్రభావించెను. అస్థిరము దౌర్జన్యము వలన పక్షిలయందు జాతీయ బలము దృఢపడు నుకాక మలుకలెను. 14 వ శతాబ్దమునందు అస్థి యనకాకము హిందూదేశమునందు గలిగెను. “ఒకజాతీయ విద్యుదసముచేయబ్రయోగించి అజాతీయందు గుప్తమై ప్రకటియిగాక పడి యున్న స్వాతంత్ర్యోత్సాహ దుబోధమున కరకాళము నొసరి ఆ స్వాతంత్ర్యోత్సాహము మూలమున అతి నీచప్రాణియైన చలించుకలగను సంహారకమును నిరూపించి జాతీయ భక్త్యుత్సాహ వన్నె కిఖలు పరిపీడింపజేయు శక్తివిజేతల వలన నే నయ్యది అతి విశేషముగ విజృంభిత మగుచుండును.” (ఆర్ యూర్) మొట్టమొదట దక్షిణ హిందూదేశమున జాతీయ వర్షికి ప్రవృత్తి గలిగించిన వాడు మహమ్మదు ట్లాక్. ఆతరువాతముండే అనేక మహమ్మదీయవిశేషము దక్కను దేశమును ప్రవేశించియుండిరి. అనేక విద్రోహములకు కర్తయైన టుగ్లాకు మహమ్మదీ దక్కనులోని రాజకర్మలకు మహాధయము గలిగించి, వ్యక్తిగతకౌశలను పోగొట్టి వారి వారి యందలి భేదాభిప్రాయముల నానలకుద్రొచి ఏకమై శత్రువు నెదుర్కొనునట్లు చేసెను. ఉత్తరమునుండి మహమ్మదీయ విజృంభణము నణచుటకు మహాబలవంతుడు విజయనగర రాజ్యము ప్రతిష్ఠితమై దక్కను రాజకర్మల కాశ్రయమయ్యెను. విజయనగర రాజ్యోదయమును గూర్చి విషయము బుక్కరాయల కాలమున వ్రాసుబడిన ఈ క్రింది శ్లోకరూపక కావ్యమునందు తెల్పబడినది. బుక్కరాయలు ముప్రసిద్ధులగు విజయనగర రాజ్య మూలపురుషులలో నొకడై, తనచాత యువరాజును, నేనాని యునై కడపట విజయనగరసామ్రాజ్య వక్రవర్తి యయ్యెను.

యశోదానందగోపశ్చ జ్ఞాతకంతో తమచృతం ।
మామంచ జగదీశ త్వ మావాంత్యాం శరణంగతం ॥
జన్మాంతరేపి పుత్రత్వ మంగీకురు కృపాసిధే ।
ఇత్యర్థితో హస్తాభ్యాం వరం ప్రాదాత్ కృపాసిధే ॥
మేచ్ఛాత్రాస్తాం మహీమేనా మధురీష్యే నృపాత్మనా ।
పాపే కతా
పంచాపురీ పరిసరే భవసంగ మాఖ్యః ।
కామాంతికా త్వయనుశీలయ దేవి మాతః ।
శ్రీ బుక్కరాజ ఇతివాం స్మరతిః సుతః స్వాం ॥
దీని కర్తవ్యము:—తనకు మహారాజు సాక్షాద పరావతారమని ఎఱిగి నందుడును యశోదము ఈ క్రిందివిధమున శ్రీకృష్ణుని ప్రార్థించిరి: స్వామీ, మేము మీకు శరణు జొచ్చితిమి. దయాసాగ్రదా, ఇంకొకవిషయములైన నీవే మాకుమారునిగ నుదయించుచుండుము.” శ్రీహరి వీరి ప్రార్థనవాక్యముల ననుగ్రహించి “కలికాలమున మేములచే భూమి నాశనముచేయ

బడుచుండునప్పుడు నేను రాజుగా నవతరించి భూమిని రక్షించెదను. తొడ్రో, నీవు పంపాపుర సమీపమున సంగమ-గ్రామమున జన్మించువు. కల్గి నీవు కామాంతిక నామమున నవతరించువు. విశిష్టపురుషును నే నుదయించి బుక్కరాయలను ప్రసిద్ధనామమున సార్వభౌముడ నగుదును.”

వై శ్లోకమునుబట్టి మహమ్మదీయమేయు విజృంభణము నాపుటకు హిందవులచే స్వయంప్రతిష్ఠితమగుచువహాద్యము విజయనగరరాజ్యమును చాల్చెనని చెప్పవలెను.

వ్యాపార విషయములు.

కడచిన 4 వ తేదీని బొంబాయి యందు ప్రత్తి మార్కెటు నందు చాల మార్పులు గలిగెను. ప్రత్యక్షమై ప్రోచి ప్రత్తి వెల 709 రూ॥లతో ప్రారంభమై క్రమముగా 727 రూ॥లయ్యెను. కడపట 716 రూ॥లకు దిగి నిలచి మఱు 722 రూ॥ల వఱకును లేచెను. కొలాబా ప్రత్తి 719 రూ॥లతో ప్రారంభమై 728 రూ॥ల వఱకును వృద్ధిచొంది 724 రూ॥లకు దిగి నిలచెను. వ్యాపారమునకు సిద్ధముగ నుండు ప్రత్తి బాగుగా ఆముగ్గు పోవుచుండెను. 4 వ తేదీని బొంబాయి యందు కాటన్ ఎక్ స్పేంజి కంపెనీ ప్రకారము బంగారపు ప్రత్తి ధర (1) 625, (2) 610, (3) 555, (4) 505 (1 అతి ప్రశస్తము, 2 ప్రశస్తము, 3 కమా మంచి, 4 మంచి) సింధు పంజాబు ప్రత్తి (1) 620, (2) 605, (3) 505, ఖాండేష్ (3) 595 ఆహ్లా భొంగాం కరంజా (2) 655, (3) 685 కొమరావతి (2) 665, (2) 645 ధమంగాం పూర్ణాం (2) 665, (3) 645 యోబ్జూర్ ప్రత్తి (2) 675, (3) 655 నాగూరు కాంటి ప్రత్తి (2) 645, (3) 665 వాగ్డా హింగం ఘాట్ (2) 685, (3) 665 ప్రోచి ప్రత్తి (1) 730 (2) 725, (3) 717 మున్య (2) 610, (3) 585 కాడ వీరంగాం ప్రత్తి (3) 705 నాటి సాయంత్రము 5-30 గం. కు బంగారపు ప్రత్తి (3) 545 రూ॥లు. సింధుపంజాబు (2) 600 రూ॥లు. బంగారపు ప్రత్తి (2) 600 ప్రోచి ప్రత్తి (2) 725, ధార్వాదు (4) 715, మంటూ (4) 719, వెస్టర్న్ (4) 685.

కరాచీయందు కడచిన 27-వ తేదీనాడు 656 పౌండ్ల తూనికల గోధుమలవెల 42 రూ॥లయ్యెను. అయిదువారమున దానివెల 42-4-0 లుండెను. ఏప్రిలు 30-వ తేదీని బొంబాయియందు బూడిద కర్తముగల నూలు (20 వెం.) పాను 1-2-0 నుండి 1-4-0 లుండెను. ప్రత్తివెల బాహర (3) 625 రూ॥లు.

ఈ నెల 2వ తేదీని కలకత్తా యందు వ్యాపారపు విజ్ఞానము వెల 4-2-0 నుండి 4-5-0 (మణుగు) వఱకుగలదు. కత్తెలవెల 8 1/2 చు॥ నుండి 7 1/2 చు॥ల వఱకుండెను. ఏప్రిలు 30వ తేదీని రంగూనునందు స్పెషుల్ ట్రేడింగు బిజ్నెసు వెల బుట్టకు 75 పానుల చొప్పున నూలుబుట్టలు 18 1/2 రూ॥లయ్యెను. అంతకు ముందు వారమున నూలువెల 20 రూ॥లై యుండెను.

కడచిన ఏప్రిలు 20వ తేదీతో సంబంధమున హామన 5:250 బేబుల ప్రత్తి (బేబు=400 పానులు) అన్ని మార్గములను బొంబాయియందు దిగుమతియయ్యెను. కడచిన 20-వ తేదీతో సంబంధమున హామన బొంబాయి, కలకత్తా, కరాచీ, చెన్నపురి రంగూను రేవులకు విదేశములనుండి 400 లక్షల గజములబట్ట దిగుమతియయ్యెను.

మార్బుమానునందు విదేశములనుండి 10 కోట్ల రూపాయల కడికముగు విలువగల దిగుమతులు హిందూదేశమున జరిగెను. మార్చి 1917 ను॥ పు దిగుమతికంటె 2 కోట్ల రూ॥ల విలువగల దిగుమతికైనను. ఎగుమతులు 21 కోట్ల రూ॥లు. 1917 ను॥ మార్బుమానుపు ఎగుమతికంటె 1 లక్ష రూ॥లు. ఎగుమతికైనను.

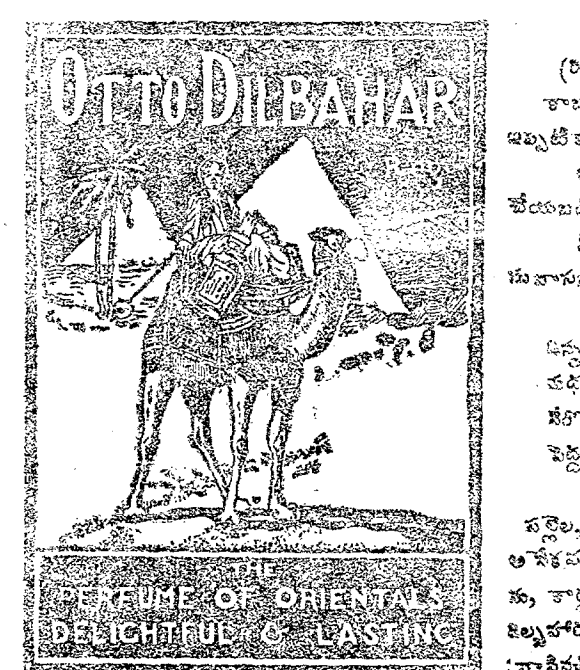
కుష్మరోగమున కమూల్యముగను మందు.
ఇది మిగుల హాశ్యగ్రకరముగను మందు. చదివడువైదురోజులు రాయుటవలన తెల్లనినచ్చలు, అల్లుకాక చర్మమువై మరీయేర్పిధమైన రంగులు నిర్మూలముచేయును. ముఖ్యముగా నీ రోగమునకు జాగ్రత్తవీరము (భాతరగు) యు దిదియే. దీని వెల టెన్సు 1-కి రూ॥. 4-8-0. అంచెనాలి నేతే. (783) Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

INDUSTRIAL DEVELOPMENT.
Essential for National Uplift.
Practical instructions for making Inks, Hair Oils, Tooth powders etc.
SENT BY POST.
Fees for particular Industry Rs. 10 One year's full course Rs. 100. If paid monthly Rs. 12 Half yearly Rs. 60
IN ADVANCE.
For further particulars, apply with a postal stamp to:
THE SUPERINTENDENT,
Correspondence School of Industries
BANGALORE CITY.

అమృతార్థ వ ఆనందోద్యము.
ఈ ఆనందోద్యము కర్తవ్యమగుచున్నదేనీ వీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుద్ధకార్యము చేసి నేతి కాలి మంటల పోగొట్టును. మొదలును చల్ల చేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘత్వము, భేదము, తలవొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 229 అర్ధపాను డబ్బి 1-కి రూ॥. 2-0-0.
వైద్యశాస్త్రము నుశితంకర్ గోవింద్రి, అతంకర్ గోవింద్రి వైద్యశాలయందు, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలక్ గారి దీనితము - ఉపన్యాసములును
(తెనుగు) 4 అశాలు మార్కెటు.

జాతీయగ్రంథప్రచురణ సమాజమువారిచే వై పుస్తకమును అట్టివే యగు స్వరాజ్యము, గాంధీ, లజపతిరాయి, దేశబాధ్యము మొదలగు జాతీయగ్రంథములు ప్రచురింపబడుచున్నవి. చందాదారులగుటకు వాగ్దానము తప్ప వేలు దును అక్కరలేదు. ప్రచురింపబడు పాత్రములన్నియు పుచ్చుకొన్నచో సాయకు 8 రూపాయల కంటె హెచ్చుకాదు. దేశాభిమానులు త్వరపడి చందాదారులై తోడ్పడవలెను.
గాంధీపత్రి నూతనసారాయణ శర్మ, జాతీయ గ్రంథప్రచురణ సమాజం, విశాపురం.

సాగర్ వియన్ బామ్
ఈ తెలుసున తెలుగుప్రతిని పోటున రాచిన యెవల తేలుబాస మానుమెసోవును. గుణము లేదని నిరూపించినచో 100 రూపాయలు ఇనాంగా ఇయ్యబడును.
క్రయం బుడ్డి 1-3 0-6-0
డజన్ 1-3 4-80.
సావరన్ అండు కంపెనీ,
10, కచ్చాల్ కేర్ అగహరం, మదరాసు.
(1139)

వింక్లిలి మనోహరముగు సువాసన 126
(రెజిస్టర్డ్ కాలిడెన్సి) ఆటో దిల్ బహార్. (రెజిస్టర్డ్ కాలిడెన్సి)
ఇప్పటికాలపు నుచి కనుననునది, సాటిలేని సుగంధము గువాసనగలది. ఆర్థాశ్రయగాని, సారాముగాని, శర్యబడకమే సిద్ధము చేయబడిన శేవల పుష్పసారము.
నీ సువాసనై కొన్ని దినువులు తియికరించినచో, మనోగ్ధముగు సువాసన ని న్నలభించును.
ఈ క్రింది పరిమాణములు నీ సాహిత్యం నందును.
డిప్టు నైజా (ఆర (చాం) నీ సా 1-3 రు 0-8-0
చుద్ధరకము నైజా 1-చాం " " 0-12-0
నీరొకనైజా 2 " " " 1-4-0
చుద్ధరకము 4 " " " 2-0-0
వి. పి. ఖమ్మెలు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
పుట్టెల, పట్టణములందరి ప్రసిద్ధముగు ప్రతిపాపులూను కొరకు. దీని ఆనకమగు నకలునెంట్లు కలవు. కావున, కాము కోనునపుడు నీ సామెను, కాళ్లనైజాను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలించును. ఈ ఆటో కిల్లహోరుయొక్క నలుపు ఇములను పరిశీలనచేయ గోరువా రిదిగువనాటి ప్రాసినచో ఆటో కిల్లహోరుగల సువాసనకాళ్ల ఉచితముగ పంపుచుండు.
సోలుచే జుటు: ఆంగ్లోయండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్మూనసీను వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు యెడంటు:— మెనాతా పురుషోత్తంమూర్తి, వై నాబహాయోష్టి, మద్రాసు.

Dr. C. M. C. C. C. C.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918 వ సం॥ మే నెల 9-వ తేది

గురువారము.

కెయిరా సంక్షోభము:

గాంధీగారి ప్రభుత్వ ప్రకటనా విమర్శము.

కెయిరా సంక్షోభ మింకను అంతమొంద లేదు. బాంబాయి ప్రభుత్వమువా రిటీవల ప్రచురించిన ప్రత్యుత్తరమునకు గాంధీగారు దీర్ఘముగ సమాధాన మొసగిరి. గాంధీగారు ప్రారంభదశ యందే దెలిపినట్లు విచారణసంఘము నొక దానిని ఏర్పాటు చేసియుండినచో, ఇప్పుడు జరుగుచున్న జప్తులు స్వాధీనములు మొదలగునవన్నియు సంభవింపకుండెడివే. కాని అధికారు లిందులకు నిరాకరించిరి. ఇందుకు బదులుగ విశేషానుభవముగల కలెక్టర్ కిక్కార్మనునకై నియమింపబడెనని ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. కాని, వా రేమి చేయ గలరని గాంధీగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. అధికారు లెల్లప్పుడును తమ తప్పుల కనుగొనలేదు. తమ సాంప్రదాయముల విడనాడజాలరు. అధికార ప్రతిష్ఠను నిలువజేసికొనుటకే వారు యత్నించెదరు. అట్టితరీ, ప్రజల కెట్టిసంతృప్తి గలుగును? సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాసంఘ సేవకు లగు దేవధరు మొదలగువారి సూచనలు, కమిషనరు గారిచే సంగీకరింపబడినట్లు, ప్రకటన మర్మముచున్నది. కాని గాంధీగారికిని కమిషనరు గారికిని జరిగిన సంభాషణలో, దేవధరుగారి నివేదికము వాస్తవము దెలుపుటలేదనియు, అందుచే ఆనివేదికము ననుసరించి రెమిషనరుల నిచ్చుటకు సాధ్యపడదనియు, కమిషనరుగారే నుడివినట్లు గాంధీగారు వెల్లడించుచున్నారు. అందుచే, కమిషనరుగారు ప్రజాభిప్రాయము నేమాత్రమును సరకు జేయలేదని తేటతెల్లమగుచున్నది. మారత్ తాలూకా స్థితి దుర్భరముగనుండెను. కొన్ని ప్రదేశములలో వర్షాధికముచే పంటలు పాడయ్యెను. మరి కొన్ని చోట్ల, వరదలచే పంటలు పూర్తిగ నశించెను. న్యాయము ననుసరించి, రెండవ కారణముచే నైనను, రయితులు రెమిషనరుల కర్పణయున్నారు. కాని ప్రభుత్వ ప్రకటనమునం దొక సిద్ధాంతము దెలుపబడినది. రెమిషనరులను దయాధర్మముగ ప్రభుత్వమువారి సొంతదరు గాని, ప్రజల కిష్టమయై వాక్కు ఏమాత్రము లేదని, ప్రకటించబడినది. ఇది నిశ్చయ మని అంగీకరించినను, దయాధర్మస్వభావమును సక్రమముగను సహేతుకముగను ఉపయోగించుట భావ్యముగాని, నిరంకుశముగ నుపయోగించుట తేమకరము గాదు. దయాధర్మముగూడ నియమబద్ధమయినది. న్యాయ సూత్రము లంత కావ్యము గాక, నయ్యది ప్రజాతేమమున కధికముగ వినియోగింపబడ తగినది. అందుచే నెక్కువ భాగ్యతతో గూడుకొన్నది. పంటలు నాలుగణాల కన్న తగ్గినచో, రెమిషనును ప్రభుత్వమువారి యిచ్చుట న్యాయసమ్మతమని ఎల్ల రంగీకరింపక దప్పదు.

కాని ప్రభుత్వమువారు గాంధీగారి మదింపు సంగీకరింపరు. గాంధీగారి యాహులు గాలిలో మేడలు గట్టినది, ప్రభుత్వమువారు జరిపిరి. గాంధీగారు సాధ్యమగుంతవరకు రయితుల వాక్యముల

పై నాధారపడిన మాట సత్యమే. కాని ప్రభుత్వమువారి కింతకన్న నాధారము లెక్కుడేమి గలవు? గ్రామాధికారుల వాక్యములకన్న, రయితుల వాక్యములు అనుభవపూర్వకమయినవి. ప్రతిపంటయు నింతవరకు మాత్రమే బండిన దనియు, మొత్తమంతయు నాలుగణాలకన్న తక్కువయినదనియు జూపుటకు అంతేల గల్గించి, అసత్య మాటలకు వేలకొలది రయితుల కెట్టి ప్రసక్తిగలదని, గాంధీగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. ఇందుచే వారికి గలుగు లాభమెద్ది? లాభ మటులుండ, వన్నుల జెల్లింపక బోవుటచే భూములు గూడ దక్కక బోవుట సంభవించును. ఇన్ని కష్టముల కోసినను, లాభమెద్దియు లేనపుడు, వేలకువేలు రయితు లసత్యమాడుట అసంభవ మని గాంధీగారి విశ్వాసము. ఇంతియ గాక కరీఫరవి పైరుల గురించి, అధికారుల మదింపు సరిగాదని గాంధీగారు నొక్క వక్కాణించిరి. ఆసమయమున రవిపయరు లింకను నిలిచి యుండెను. పయరులను కోసి పంటను గణించవలయు నని, అధికారులను గాంధీగారు గోరిరి. రవిపైరుల మదింపులో ప్రజలయూహాసరిగనుండి అధికారుల యూహా సరిగలేదని తేలినచో, కరీఫు పయరుల విషయమై గూడ అధికారుల విలువ సరికాదని నిశ్చయింపవలెనని, గాంధీగారు గోరిరి. వీరి సూచన హేతుబద్ధ మయియున్నను, అధికారు లిందుల కంగీకరింప లేదు. కలెక్టరుగారు వాస్తవ గ్రామమునకు పరిశ్రాంతమై వెడలుచున్నపుడు, గాంధీగారు గూడ కూడనుండెదమని వారికి దెలిపినను, కలెక్టరుగారు రంగీకరింప లేదు. రవిపయరులను గాని, ప్రత్తి పైరులను గాని, గాంధీగారు సరకు జేయలేదని ప్రభుత్వ ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. కాని తా మిషనరులను అంచనా వైచితిమని, గాంధీగారు దెలుపుచున్నారు.

లింబెసీ గ్రామము విషయమై ప్రభుత్వ ప్రకటనమునందు గల లోపముల గొన్నింటిని గాంధీగారు చూపించిరి. అధికారు లీ గ్రామమును తనిఖీ జేసినపుడు గాంధీగారు రక్కడ లేరు. ఇక్కడి గోధుమల పంట 13,445 రూప్యముల విలువ గలదని మదింపు చేయబడినది. ఈ పంటలో, ఇంకను రెండు గ్రామముల పంట గలసియున్నదని గాంధీగారు నుడువుచున్నారు. అట్టితరీ, 1800 మంది మనుజులకు 13,455 రూప్యము లెంతవరకు జాలునని గాంధీగారు గుచున్నారు. మరుజుని కొక్కరికి సంవత్సరభోజనమునకు 40 రూప్యము లగునని దలచుచో, లింబెసీ గ్రామమునకు 72,000 రూప్యములు భోజనపు వ్యయమునకే గావలయును. అధికారుల గణనము ననుసరించి, లింబెసీ గ్రామపు గోధుమ లొక్కటే 83,021 రూప్యము లగుచున్నది. లింబెసీ గ్రామపు గోధుమపైరు లన్నియు పంటకల్లములో నున్నవి. ప్రజలవాక్యముల ననుసరించి, మూడవవంతు గోధుమలు అన్యప్రాంతములవి. ఆ గ్రామపు గోధుమలు 9000 రూప్యములు మాత్రమే చేలును. కాని అధికారుల అణావారి, పది అణాలగుచున్నది. ప్రజలమదింపు 1.1 అణాలగుచున్నది. రెంట్ కిని పది రెట్లవార యున్నది. పంటలో కొంతభాగము నాట్లక్రింద బోవును. పయరు జప్తులో నుండగ, లింబెసీ గ్రామమునకు బోయి రయితుల నోటిమాటలపై నాధారపడినవసరములేకొండ దానినపుడే మూచెదవని, గాంధీగారు కలెక్టరుగారిని గోరిరిగాని, వా గంతుకు అంగీకరించలేదు. అందుచే రయితుల మదింపును శంకించుటకు తమ కెట్టి కారణము గొన్నింపలేదని, గాంధీగారు దెలుపుచున్నాయి. గుజరాత్తు సభవారు సర్వాధికారము వహించింపవలయు నని దీర్ఘాని

చుటగాని, తాము వన్నులనిచ్చువారిని నియ్యకుండ బలవంతపెట్టుటగాని, సత్యవిరుద్ధము లని గాంధీగారు వెల్లడించిరి. ఇందుకు మారుగ, శాసననిర్బంధముచే సనేకులు లొంగి పన్నుల సీయవలసి వచ్చెను. వన్నుల నియ్యజాలని ఒక్కరయితు మిగిలినను, విచారణ చేయుట న్యాయము. కొన్ని చోట్ల అణావారి నింత యని ప్రచురించవలయునని గ్రామాధికారులు వైవారిచే కోరబడినట్లు, వారే గాంధీగారికి దెలిపిరట. ప్రభుత్వ ప్రకటనము ననుసరించి, కొలది మొత్తము మాత్రమే వసూలు గాక మిగిలియున్నచో, ఇకనయినను వసూలు నెందుకు ఆపి వేయగూడ దని గాంధీగారు గుచున్నారు. ఇంతవరకును సిస్టులు జెల్లించిన వా రనేకులు ఋణముల జేసియు, చరాస్తిని విక్రయించియు మానముల గాపాడికొని రని, గాంధీగారు చూపుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. 4 లక్షల రూప్యముల వన్ను కొరకు 3 కోట్ల రూప్యముల విలువగల భూములను రయితులు బోగొట్టుకొనవలసి వచ్చుచున్నది.

గాంధీగారి వర్ణనమంతయు జదివినవాడు, అధికారుల మదింపు సంశయిస్తుదమని భావించవచ్చును. గాంధీగారు కొన్ని విషయములను వెల్లడించిరి. అధికారు లివి సత్యములుగావని దెలిపిరి. ఉభయలకును ప్రబలమగు కారణము లుండవచ్చును. కాని సత్యమరయుటకు నిష్పక్షపాతముగ విచారణ గావించుటయే ముఖ్యసాధనమని, ప్రజ్ఞా లంగీకరింపకబోగు. రాజప్రతినిధిగా రిటీవల గృహవిభేదముల నెనుకకు జెట్టవలయు నని భారతీయులను గోరియుండిరి. కాని అధికారులు ప్రజాశయములనీ తీరున తృణీకరించుచున్నంత వరకును, విభేదములను మరచుటకు మార్గము గొప్పించదు. రాజప్రతినిధిగారి హితము నాచరణలో జెట్టుటకు, ప్రజలకన్న సధికారులెక్కుడుగ తోడ్పడవలయును. అంగ్లో హైందవ పత్రికల ప్రకారము కెయిరా సంక్షోభ మంతయు రాజకీయాందోళనాపరుల వన్నుగడల మూలమున నుద్భవించినదని దెలుపబడుచున్నది. మేము నిన్నటి దినము దెలిపినట్లు, ప్రజల కెట్టికష్టములు లేనిది, ఆందోళనాపరుల వాక్యములు వారిలో ససంతృప్తిని కలిగించుట అసంభవము. ఇకనయినను అధికారులు గృహకల్లోలముల సంతరింప జేయుటకు, ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి వర్తించుటయే ముఖ్య సాధనమని గ్రహింపవలెను. పాలస్తీను దగ్గర శత్రువులతో పోరాటము తీవ్రతగాంచుచున్నది. అట్టితరీ, గృహద్విద్రుమల నెంత త్వరలో సంతరింపజేసిన సంత శ్రేయస్కరము. రాజప్రతినిధి గారు కెయిరా సమస్యను త్వరలో పరిష్కరించెదరు గాక!

ధిల్లీ మహాసభ: విచిత్ర సందర్భము

ధిల్లీ మహాసభకు వెడలిన యొక ప్రేక్షకుడు ధిల్లీ మహాసభలో పాల్గొనిన స్ఫూరించి మొదలగు నాయకుల గూర్చి తనకు గలిగిన భావములను అమృతబజారు పత్రికలో నిటుల దెలుపుచున్నాడు. "స్వదేశ సంస్థానాధిపతు లెల్లరును ల్లితో కన్యాసముల జదిపిరి. బెనర్జీగారి యువన్యాస మా శాధంగము గలిగించెను. ఆతని గంభీరస్వరమున కాభావము చాలనిదిగ నుండెను. దేశము నపాయ మెదుర్కొనుచున్న సమయమున, ఆతని వాగ్ధి, సభాస్వభావమున కనుగుణ్యముగ లేదు. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సమయమునకు దగినట్లుల తేటతెల్లముగ మాటలాడెను. పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు గంభీరముగ మాటలాడిరి. ఇతని యువన్యాసము దేశకారవమును నిలిపెను. సభాదంగముపై గాంధీగారు తేలికగగన

సభ్యులదృష్టియంతయు వారివైపునకు ప్రసరించెను. నా వెనుక నున్న యూరపియను స్త్రీ పురుషులు పాదరక్షలు లేని వీరిని జూచి ఆశ్చర్యపడ సాగిరి. గాంధీగారు బిచ్చగానిదనుటల ధరించిరి. దేశములో నొక మహాశక్తివలె నున్న గాంధీ గారు ప స్య సించుటకు లేచినపుడు, ఆతని ముఖమునందు నాకు యుజ్వలతేజము గాన్పించెను. ఆతని ముఖమును చలించని దృష్టితో జరికించితిని. ఒక క్షణములో నాకనుల యెదుటనుండి, సభాభవనము మరుగ యెను. స్వదేశసంస్థానాధీశు లదృశ్యులయిరి. నా యెదుట మహాపురుషు డొకడు మాత్రమే కలడు. ఆతనిశిర మాకసము నానుకొనియుండెను. ఆతనిచుట్టును, నాయకు లను వారు చీచులవలె చుండిరి. కాని, గాంధీగారు రొకవిషయమై దేశము కు పల్లడింపవలసి యున్నారు. మొదటి దినము వీరు సభ కేల వెడలలేదో, మరుసటిదినము సభకు వెడలి తీర్మానము నామోదించుట కెట్టి మార్పు గలిగెనో, దేశము దెలిసికొన కుతూహలపడుచున్నది."

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ నిబంధనలు.

సి నేటు సభ వారిదివర కంగీకరించిన కొన్ని తీర్మానములను ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. ఆర్థిక శాస్త్రములో ప్రత్యేకముగ బిరుద మిచ్చుట కొక ఛరీక్టు నెలకొల్పవలయు నని సెనేటు సభ వారిదివరకు తీర్మానించిరి. ఈ ఛరీక్టుకు ఆర్థిక సిద్ధాంతము, ఆర్థిక చారిత్రము, గ్రామవ్యవస్థ, పరిశ్రమ నిర్మాణము, అంతర్జాతీయవాణిజ్యము, బాంకింగు, కరెన్సీ, మొదలగు విషయములను జదువవలయును. ఇందుకు జరుపువారు డిగ్రీ దీసికొని యైనను ఉండవలయును. లేనిచో వీరి దరఖాస్తులను సిండికేటు వారంగీకరించి యైనను ఉండవలెను. ఈ యవకాశమును బోగొట్టికొనక, విద్యార్థులు ఆర్థిక శాస్త్ర మభ్యసించుట దేశపురోవృద్ధి క వ స ర ము. విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుల నెన్నికొనుటలో పాఠశాలల ఇన్ స్పెక్టరు, అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు, హెడుమాస్టరులకు గూడ ప్రాటుకాగితములపై సంతకముజేయు సభి కార మొసగబడినది. గ్రాడ్యుయేట్లు కళాశాలలో జరువకుండ ఎం. ఏ. ఛరీక్టుకు వెడలుటకీపుడు సౌక ర్యములు కలిగించబడినవి. బి. ఏ. ఆనర్సు ఛరీక్టు వంటి ఛరీక్టు, వీరికొరకు ప్రత్యేకముగ నెలకొల్పు బడును. బి. ఏ. ఛరీక్టులో గడితేరినవారు మూడు వత్సరము లయిన పిదప ఎం. ఏ. ఛరీక్టుకు వెడల వచ్చును. సి నేటువారు 8 వ మార్చి తేదిన ప్రసా దించిన యీ సౌకర్యమునకు ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరి.

యూరపియనులు : మనుష్యబలము

నేటి తంత్రీవార్తలలో వయోనిరు కత్తికాభి ప్రాయ మిటుల ప్రచురింపబడినది.

"యూరపియను సంఘ మిదివరకే సంగ్రామ మునకు మనుష్యబలము నొసగినది. ఇంకను మిగి లినవాటిలోనిబలాఘ్నము దేశరక్షణమునకు గావని సియున్నారు. పరిశ్రమలందు గాని, వ్యాపారము నందుగాని బనిచేయుచున్న వారినుండి యుద్ధమున కెందరిని దీసికొన సాధ్యమో గనుగొనుటకు, సక్రమవిచారణ ముఖ్యావసరము. ఈ విషయమై నిర్ణయించక ముందు ఇట్టి విచారణ జరుగునని, మేము, విశ్వసిండుచున్నారము. యూరపియనుల సంస్థాపనలు హిందూదేశమున అసాధారణపరి స్థితులలోకొనసాగుచున్న వని గ్రహించవలెను. అధికారు లీ విషయమును బాగుగ గుర్తించెదరని తలంచెదము."

వైవాక్యములను పరికించిన, యూరపియను మనుష్యబలము విషయమై వయోనిరుపత్రిక ఎటుల వెలుకాడుచున్నదియు తెలుచున్నది. ఇట్టి వెన కంజబేయు భావమునే మెయిలుకత్రిక యంతకు బూర్వము గనబడలేదు. భారతీయపత్రిక లిటుల వ్రాసినచో, నయ్యది బేరమాడుచున్న వని పేరు పెట్టెదరు. అన్నపు భవనములలో నివసించు, వారితిరుల గృహములపై రాళ్లు పువ్వకూడదను, నాంగ్లసామెత వయోనిరు మొదలగు పత్రికల కధిక ముగ వర్తించును.

స్త్రీస్వాతంత్ర్యము.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ సభ స్త్రీల రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము నంగీకరించుచు, తీర్మానించె నని దెలియుచున్నది. బొంబాయి నుండి 100 మంది విద్యార్థులగు స్త్రీ లీ తీర్మానము నంగీకరింప వలయు నని విజ్ఞాపన మంపిరట. శ్రీమతి సరోజినీ దేవి యీ తీర్మానము నుపసాదించెను. సరోజినీ దేవి యధ్యక్షతవహించిరిగదా మద్రాసు రాష్ట్రీయ సభలో గూడ నీ తీర్మాన మంగీకరింపబడునని దల చెదము. భారతీయులు స్త్రీ స్వాతంత్ర్యము నంగీకరింపరను మిష గల్పించి, సిజ్డో హా ము ప్రభుత్వ లాంగ్ల దేశములోని స్త్రీ స్వాతంత్ర్య వాది ను ల ను హిందూదేశమునకు స్వరాజ్య ప్రదాన మంగీకరింప కుండునటల బురికొల్పుచు న్నారు. బొంబాయి రాష్ట్రీయసభాతీర్మానమిందు విషయమై గల సందియముల బారద్రోలుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యక్షతకు బిసెంటుగారిని, రాష్ట్రీయ సభాధ్యక్షతకు సరోజినీ దేవిని నియమించుటయే, స్త్రీలపై భారతీయులకు గల కౌరవము సువ్యక్త మగుచున్నది. ప్రపంచమంతయు స్వాతంత్ర్య వేళపూరితమై యుండ స్త్రీలు మాత్ర మధోగ తియం ముండబాలరు.

స్థానిక వార్తలు

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము:— జాతీయ విశ్వ విద్యాలయమువారి ప్రథమ సెనేటుసభ ఈ నెల 15 వ తేదీ బుధవారము నాటినుండి చెన్న పురియందు జరుగగలదు. భారతీ దేశములోని పలుప్రాంతముల నుండి సభ్యు లనేకమందిచ్చేయు చురని తెలియుచున్నది.

శ్రీమద్రామాయణ కాలక్షేపసభ:— చెన్న పురి చెన్న నామనికేట పుష్కపునామని గుంటికి 49 నెం బరు గృహమున కంబాపుర గోవిందస్వామి కౌగళులవారి కే లక్ష్మణశక్తి ఆంధ్ర కాలక్షేపము తిరుగ ప్రోత్సహింపబడున విప్రకారము 10 తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రం 5 గంటలకు జరుపబడును.

జాతీయ విద్యాసంఘము:— జాతీయ విద్యాసంఘమువారి చెన్న రాష్ట్రీయ కాభాసంఘము యొక్క ప్రథమ సభ ఈ నెల 15 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు గో ఖేలు హాలునందు సమావేశమగును. అందు రాజధానిలోని విద్యాలయములను సంఘముయొక్క యాధీనమున చేర్చుటకు చేయ వలసిన విధానములగుండి అలోచింపబడును.

జాతీయవిద్యాప్రచారకుల మహాసభ:— జాతీయ విద్యాసంఘమువారి యాజమాన్యమున నున్న విద్యాలయములలోని యుపాధ్యాయుల సభ తేదీ 13 వ తేదీ పాఠ వారమునుండి ప్రజ్ఞా దినములు అడయావందు జరుగును. అందు విద్యాలయములందు జాతీయ సభ్యులమీద విద్యార్థులకు టవ ఎట్టి ప్రయోజ్నియలు చేయవలయునో వారిని గురించి చర్చింపబడును. సభకు రాదలందువాడో ముందుగా సభా కార్యదర్శు లగు కెమ్మ కజిన్నగారికి అడయాన వ్రాయ వలయును.

వృత్తాంతములు

సుంగంబాకము రాత్రిపాఠశాల:— సుంగంబాకము పి.ఎస్. ఎస్. రాత్రిపాఠశాలకు నివాసబహద్రుడు సి. రామా నుజుమెట్టి గావొక దీక్షవాను, రావుసాహెబు కల్లెగొ న్నకొక బీదకును సమర్పించిరి.

కాశీరాత్రిపాఠశాల విద్యార్థి సంఘము:— 19వ తేదీని జరుగు కాశీరాత్రి ఆర్.పి. విద్యార్థుల ప్రాతవిద్యార్థుల ప్రభు య చార్జి కోత్నన సందర్శనమునందు పరమపు కళాశాలయందు అసిస్టెంటుప్రా ఫెసరుగనున్న పి.సుబ్రహ్మణ్యము పి.ఎల్.టి గారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహించెదరు.

యధ్యక్షులకు సహాయ మొనర్చుట:— పంజాబునం తతి మండిదర్బారువారు 20 వేల రూపాయలను తాహోరు నవాబుగారు 50 లాట్టిపిట్టలను కేవటక్ నవాబు మల్లిక్ ము తేరియాఖాన్ గారు 10 వేల రూపాయలను యుద్ధమునకు సహాయమొనర్చిరి. ఖాజ్ గారు ఒసగిన ద్రవ్యమును భారతీయపై స్యము వారికి వినియోగించుట గూర్చి సాధిపతిగారి సలహాలు కోరబడినది.

జపానుప్రయాణికులకు:— జపానుదేశమందలి పరి పాలకులు యీక్రింది వివరింపబడినట్టివారిని తమదేశములోనికి రానీయుట (1) ప్యాసుపోర్టుగాని ఏజాతీయదేశమియ్యతెలియ జేయు యొగ్యతా పత్రములు లేని వారు (2) జ పా ను సామ్రాజ్య శ్రేణుస్థులకు భంగకరముగా కార్యం ముల జొనర్చురని ఉచితముననుగలవారు (3) క్రతుదేశములకు సౌకర్యముల నొసర్చుకచ్చినవారు (4) ప్రజాశాంతిని భంగపు చ్చునట్టి వారిగాని ప్రజలనీతి సంపదను పాడుచేయునట్టివారు గాని(5) ఖిత్తలు, దేశద్రుమ్ములు శ్రాబోగ్యమును పాడుచే యునట్టి వ్యాపక బాధితులగుచున్న వారు (7) ఉత్పత్తులు మున్నగు వారు. జ పా ను దేశమునకు వచ్చు వారత మప్యకుపోర్టును పోలీసుఉద్యోగులకు జూపింప వలయును. అయ్యవ్యాగు తావర్పు ప్రశ్నలకు యథాశక్తి లగు ప్రత్యుత్తరముల నీయవలయును. తదితర విషయములయందు గూడ ప్రయాణికులు యథాశక్తినితెన మొనరించు చుండ వలయును.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ మహాసభ— బీశాపురు నగర మున జరిగిన రాష్ట్రీయ మహాసభయందు స్త్రీస్వాతంత్ర్యము నకు సంబంధించిన తీర్మాన మొక్కటి యుపసాదితమయ్యెను. వాట్లవాసుల స్వాతంత్ర్యమును స్త్రీలకొసగవలసినదని ప్రతిపా దించినదెనిగారొక తీర్మానము నుపసాదించిరి. పురుషులకు కతెన స్త్రీలకునూత అనుసారమగు పరిస్థితులనుబట్టి వాట్ల వాసుల స్వాతంత్ర్యము నీయదగు నని సభవారు నిశ్చయించిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీవారి ద్వారా వై తీర్మానమును కాంగ్రెసు సభవారికి మంజురుకు గూడ నిశ్చయించబడినది. సామ్రాజ్యసంరక్షణము, హిందూదేశ సంరక్షణములకు సంబం ధించిన తీర్మానములను పి.ఎస్. కల్కాగురు ప్రవేశపెట్టిరి. సభ్యుల కరతాకర్షణలతో తీర్మానము రామొడితిమయ్యెను. వైవిధ్య తేర్చువిధానమున తావములుండి, ప్రజల ఫిర్యాదుల కతకాశము. గలగుచున్నది గాన యాలోచనములు పూర్తిగ తొలిగినట్లు విధానమును సమీక్షించవలసిన దను వేరొక తీర్మాన మామోడిత మయ్యెను.

క్రొత్త కౌరవయధ్యయము:— యుద్ధమున పక్షములను మునిగిపట్టె ఇచ్చుటతో క్రొత్త యేర్పాటులు జరుగును. రాజధాని శ్యాంబులలో ద్రవ్యము చెల్లించువారికి తక్షణమే పత్రములు ఇయ్యబడును. దొరతనమువారి బ్రజలీకు గాని, అకొంబెంటు జనరలుగారికి గాని, కరెన్సీ కంట్రోలరుగారికి గాని దరఖాస్తులు మంజురొనవారికి మాత్రము తక్షణమే పత్రమియ్యబడుటకు వీలుకాదుగాని ద్రవ్యమునైన కొన్ని దినము లలోనే బునిపత్రములు పంపబడును. తమ పత్రములు ప్రామి నునొట్టకత నుండవలెనని కోరువారికి మాత్రము వైవిధానము జరుగును. స్టాంపకు అమోదించువారికి అవసరమైన పత్రి ఫ్ కేటులు క్రమమార్గమున పంపబడును. వివిధరాష్ట్రములందు ఏర్పడిన సంఘములవారు యుద్ధములమును పూర్వముకంటె అధికముగ జరుచేయుటకు ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. బహిరంగ షేర్పాటు వారియధీనమం యంచబడినది. సో ధానును బోకట్టగాదు బొంబాయి రాష్ట్రీయసభ అధ్యక్షు తగాదు గొ. డబ్ల్యు. ఏ. అయిర్ కె నైదుగారు మంగరాష్ట్రీయ సంఘాధ్యక్షులుగను, సర్ బాక్ కేంపుయెలుగారు సంయుక్త రాష్ట్రీ సంఘాధ్యక్షులుగను, సర్ హెజర్ కేటిగాన్ గారు పంజాబు సంఘాధ్యక్షులుగను ఉన్నారు.

బ రో పా మ హా నం గ్రా మ ము

(రైతుల హక్కులు)

ఇంగ్లండు

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్ర యుద్ధప్రవేశము.

బాల్కన్ గారి అభిప్రాయములు.

లండను, మే 8:—లండను విశ్వవిద్యాలయము వద్ద నుపన్యసించుచు బాల్కన్ గారిట్లు చెప్పిరి:—మన మే గాని అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల స్థితియందుండిన యెడల యుద్ధమున ప్రవేశించుటలో మనము వారికంటె నధికముగ ముసలి యుండుము. అమెరికా ఇంతకుంటెను పెందలికడనే యుద్ధమున ప్రవేశింపనందులకు తుమాపణ చెప్పకొనుటావశ్యకమని తానెన్నడును తలంపడు. అమెరికావారు యుద్ధమున ప్రవేశించుట అంతర్జాతీయ న్యవహారములందు నూతన శక్తిదయము ను నూచించుచున్నది. ఈ నూతన శక్తికమున బాల్కన్ భావన ముట్టాడు ప్రజలు నాయకస్థానము వహించవలయునని విధినిర్ణయించెను. అమెరికా బ్రిటిషు సమ్మేళనము ప్రస్తుతావసరానంతరము గూడ నిట్లనే నిలచియుండి అన్ని జాతులును తమ యుద్ధమార్గముల ననుసరించి యభివృద్ధినించుటకు తగిన యవకాశములు గలిగించునని తాను నమ్ముచున్నాడు. ఇటులగాక జర్మనులే విజయమొందిరేని ఉన్నత నాగరికత కావశ్యకములగు మూలధారము లన్నియు నశించుననుట వాస్తవము.

సైనికోద్యోగుల నగౌరవపరచుట.

లండను, మే 8:—జర్మనీయందు బంధితులై యున్న ఆంగ్ల సైనికోద్యోగులను జర్మనీవారు సదా అగౌరవ పరచుచున్నారు. కాన ఇంగ్లాండున నున్నవారి సైనికోద్యోగులనుగూడ నగౌరవపరచుటను మొదలిడితిమని లాంకా ప్రైయర్ న్యాయుడు ప్రభువు చెప్పెను.

అకాలముగు సంధి వ్యర్థము

కార్మికపక్షమువారి అభిప్రాయము.

లండను, మే 8:—వర్తమానమున అశేతులు సమర రంగమున ననువుల బాయుచున్నారని అకాలమును సంధి నొనర్చుకొనుట వ్యర్థము. యుద్ధారంభమున నేయేరాష్ట్రము తేయే ప్రదేశముల నాక్రమించి యుండెనో, ఆస్థానములకు వర్తమానముగూడ వారలె యజమానులని చెప్పినచో జర్మనీవారు తేవటి దినమున సంధి చేసికొందురు. తూర్పురాష్ట్రములయందు వారి యిష్టానుసారము వర్తింపనొడంబడితిమేని, జర్మనీవారు ప్రాన్సు రాష్ట్రమునకు నష్టపరిహారముగ కొంత ప్రదేశము నొసగుదురు. ఇట్లొనర్చుట మరియొక సంగ్రామమును దెచ్చి పెట్టుకొనుట. జపాను అమెరికాదేశములకు మహాత్తమ మగు నై న్యములను, వాకాదశములను సిద్ధమొనర్చికొని యుండవలయును. సైనికాధికార మడుగంటుటకు మారుగ పురోవృద్ధిని పొందిన దగునని దృఢీయం దుపన్యసించుచు కార్మికవర్గసభ్యుడు జె. హెచ్. థామసు గారు నుడిచిరి. ఇరుపదారులన్నియు దొరతనమువారి యధీనమున నుండుటవలన లోపములున్నవనియును, అధికవిషయములయందు చిక్కులను సంభవించు ననియును థామసు గారు రచిరి.

ట్రొక్కార్డు సేనాని.

లండను, మే 7:—ట్రొక్కార్డు సేనాని నేయూద్యోగమున బెట్టువదియు దొరతనమువారు వారితో నుత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నారని పొంగుమెంటు ప్రజాసభయందు బోధకులు గారు అస్పష్టముగారికి జవాబు చెప్పిరి.

శాంతివాదుల సభ.

రీస్టరులో జరిగిన వృత్తాంతము.

లండను, మే 8:—రీస్టరులో, మేము మా సాంధ్యమున కార్మిక పక్షమువారి సభ జరుగుచుండెను. సభయందు రాష్ట్రమార్గశాస్త్రము గా రుపన్యసించుచుండిరి. కొందరు సిపాయిలు మున్నగువా రుపన్యాసవేదికపై గవియబోవ, పోలీసువారు వారి నాటకంపఁచిరి. ప్రస్తుతమున జర్మనీయులొసర్పిన ముట్టడిని బట్టి, యిక సంధిగమించారము నడువ నేరదు. కాని ఒక సంవత్సరము క్రితము ఆస్ట్రీయా చక్రవర్తి యనిపిన సంధిసూచనములకు దొరతనమువారు ప్రత్యుత్తర మొసగుకుండుట విచార

కరము." అని మార్గశాస్త్రము గా రుపన్యసించుచుండిరి. కొందరు సిపాయిలు మున్నగువా రుపన్యాసవేదికపై గవియబోవ, పోలీసువారు వారి నాటకంపఁచిరి. ప్రస్తుతమున జర్మనీయులొసర్పిన ముట్టడిని బట్టి, యిక సంధిగమించారము నడువ నేరదు. కాని ఒక సంవత్సరము క్రితము ఆస్ట్రీయా చక్రవర్తి యనిపిన సంధిసూచనములకు దొరతనమువారు ప్రత్యుత్తర మొసగుకుండుట విచార

పశ్చిమరంగము

అంగ్లేయుల ముట్టడి, విజయము.

లండను, మే 8:—న్యూజేల్లు లిటేసు పరిసరమున జరిపిన ముట్టడియందు తమకు విజయము చేకూరి వైరి సైనికులను కొందరను బంధించితిమనియును, మూడు కిరంగులు లభ్యమయ్యెననియును నేటివర్తమానమున ప్రకటితమయ్యెను. అంగ్లేయులకు నష్టములు విశేషముగలేవు. బోయల్సు పరిసరమున శత్రువులను పారదోలిరి.

శత్రువుల తీవ్రత.

లండను, మే 7:—లిప్ ప్రదేశమున కుత్తరమున ఉధృతముల శత్రువులదళములును విజృంభించెననియును, మరి కొన్ని స్థలములయందుగూడ శత్రువుల సమరము సంభవమయ్యెననియును సర్ డగ్లసు హేగు గారు తెలియజేయుచున్నారు.

శత్రుయంత్రములు 6 టీని పడగొట్టుట.

లండను, మే 7:—నిన్నటిదినమున సాయంకాలము 5 గంటలవరకును వర్షించుచున్నందున విమానసంఘాతమున కవకాశము లేకపోయెను. అంతరమున వారంభమైన సంగ్రామమున శత్రుయంత్రములు 6 టీని పడగొట్టితిమి. మాయంత్రమొందు గానరాకున్నది. బూస్టామపరిసర స్థలములందు దొక కందబొంబులను వేసియున్నాము. మావిమాన మొక్కటి మరల లేదని సర్ డగ్లసు హేగు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

శత్రువుల నోడించుట.

లండను, మే 7:—పరాసువారి ప్రకటనమున నిట్లు వివరింపబడినది. ఏమనఁగా ఉత్తరదక్షిణభాగములందు దొండొరులపై ఫిరంగులను గాల్చుకొంటిమి. మాంగార్డు పశ్చిమభాగమునకుండు సెకానోక స్థానముపై వైరులు గవిసి యోడిపోయిరి. ఆస్థానముననే జరిగిన యుద్ధమున వైరిసైనికుల గొండులును బంధించితిమి.

రైలుస్టేషనులపై బొంబులు

లండను, మే 7:—హౌలులిను బ్రిటామెరంగమున శత్రువు సంగ్రామము భయంకరముగ నుండెను. శత్రువిమానములు 14 గూల్చబడినవి. ప్లావిల్లు, మాన్సెలు, మ్యూనిసిగు, హము, గ్రెస్టార్డు, వోయను, వెర్మాండు స్టేషనులపై బొంబులవేయుచుండినవి.

కెనడాసేన లొనర్చిన ముట్టడి

లండను, మే 7:—అంగ్లేయుల ప్రధానస్థానమునుండి రైటు విశేషము డిట్లు తెలియజేయు చున్నాడు:—నిన్నటి రాత్రి రెండు ముట్టడులయందు తీవ్రముగ కిరంగులు కాల్చబడినవి. శత్రువులొనర్చిన ముట్టడియందు వారపజయము పొందిరి. రెండవముట్టడి కెనడా సైనికులచే సొర్పబడినదని సర్ డగ్లసు హేగు గారు తెలియజేయుచున్నారు. బాహాబాహినీ జరిగిన యుద్ధమున శత్రువులు పలువురు నష్టమొంది ముట్టడింపబోయిన సైన్యములు తెలియజేయుచున్నవి. రక్షణస్థానములు కొన్ని భ్వంస మొనరింపబడినవట. వర్షములు విస్తారముగ కురియుచుండుటచేత, నేలపోరాటమున కనుకూలముగ నుండలేదు. శత్రువులు మరియొక గొప్ప ముట్టడికి సన్నద్ధులగుచున్నారు గాని మే మందులకు సంసిద్ధులమై యున్నాము.

ప్రాన్సు

అమెరికా ఆసుపత్రిమీద బొంబులను వేయుట.

ప్యారిసు, మే 8:—యుద్ధరంగ సమావేశముననే యుండిన అమెరికా ఆసుపత్రి నొకదానిని జర్మను వైమానికులు భ్వంస మొనరించిరి. ఏప్రిలు నెలారంభముననే ఆ యాసుపత్రి విడువబడుట వలన ఇద్దలు డాక్టరులకు మాత్రమే దెచ్చు తగిలినది.

ఆస్ట్రేలియా

గాయపడిన సైనికుల పోషణము.

సిడ్నీ, మే 7:—సంగ్రామరంగమున నశింపజేసిన సైనికులకును, మరణించిన వీరుల భార్యబిడ్డలకును, గృహముల గట్టించి యొసగు ఆస్ట్రేలియా దొరతనమువారు 40 యెకరముల భూమినిొసగిరి. ఈ ప్రదేశమున 170 గృహములు నిర్మించబడును. మాట్రవిల్లు గార్డును నగరమున నిర్మితము కానున్న ప్రధమ గృహమునకు డేవిడ్సన్ గారు శంఖుస్థాపన మొనర్చిరి.

జర్మనీయుల అవస్థాందనము.

సైన్యమున జేరుదుండుట.

మెల్బోర్న్ మే 7:—రక్షణ మంత్రి, గవర్నరు జనరలు, ప్రధానమంత్రి మున్నగు వారందరును చేరి పురమందిరమున నొకసభ యొనర్చిరి. సైనికుల జేర్పుటనుగూర్చి సభయందు గంభీరమగు నుపన్యాసములు జరిగినవి. జర్మనీవారి యవస్థాందనము ప్రారంభమైనతోడనే న్యూ సౌత్ వేల్సులో ప్రజలధికముగ సైన్యములయందు చేరబోచివీరిని డైరెక్టరు గారు విన్నవించిరి. సిపాయిల జీవితములు భీమాచేయింపబడుచున్నవి. ఇతరరాష్ట్రములనుండి వచ్చుచున్న వార్తలు సంతృప్తికరముగ నున్నవి.

స్పెయిను

స్పెయిను నొక నెదిరించుట.

లాస్ పాల్మసు, మే 8:—ఇండియానుండి బియ్యమును గొనివచ్చుచుండిన ఆఫూరియానును స్పెయినుదేశపు నౌక యిటచేరినది. ఆఫ్రికాతీరమున కీనాక 50 ది మైళ్లదూరమున నుండగ శత్రు జలాంతర్గామి యొండు దీనినాపివేసినది. అంతర్గామికోద్యోగి తననావికుల నిరువురును స్పెయిను నౌకపైకి బంపెను. వీరిరువురును బ్రాన్సు పోర్టు నౌకతోడ జరిగిన యుద్ధమున గాయపడిరి. నౌక మునిగిపోయినది. నౌకా కేప్టానును, ప్రధమ యుద్ధాధికారిని జర్మనీవారు బంధించిరి. తమకాహార పదార్థముల నొసగవలసివని అంతర్గామికోద్యోగి ఆఫూరినౌక వారి నడుగ, తాము దూరప్రయాణము చేయుటచే నష్టములు సరిపోయిన వనియు ఎగుమతి చేయబడిన బియ్యమును పయోగించుచుంటిమనియు యాతడు బదులు చెప్పెను. అంత, తమకు 5 బస్తాల బియ్యము మొసగవలసివని జర్మనీవారు కోరగ ఓడకెప్టానువారికి వి యొసగెను.

అమెరికా

సమర వ్యవహారములను ప్రకటించుట.

నూతన విధానము.

వాషింగ్టను మే 7:—యుద్ధ కాశివా రిదివరలో వారమున కొకసారి సమర వ్యవహారములను సంగ్రహముగ ప్రకటించు చుండెడివారు గాని సమర విషయములను బహిరంగపరచుటకు క్రొత్తవిధానముకట్టి యవలంబించ బడుచున్నది. గాన సైనివివరింప బడిన రిపోర్టు యంతటి నుండియు ప్రకటింపబడదు. ఇంతటినుండియు అమెరికా సైనికులకు సంబంధించిన విషయములు మాత్రమే ప్రకటనముల క్రింద వెలువరింపబడును.

అమెరికా విమాన దళములకు ధనము.

లండను, మే 7:—ఇదివరలో వ్యయపరచిన 649½ లక్షల డాలర్లను గాక, నూరుకొట్ల డాలర్లను విమానదళముల నిమిత్త మొసగవలసివని యుద్ధకాశివారు కాంగ్రెసు సభవారి నడిగిగట్లు తెలియచిప్పినది.

జర్మనీవారి నూతనశత్రువు.

లండను, మే 8:—నికారు గ్యావారు జర్మనీయులపై యుద్ధమును ప్రకటించిరి తెలియవచ్చెను. కాంగ్రెసు సభయందు నాలుగువోట్లు మాత్రము సంగ్రామ ప్రకటనమునకు వ్యతిరేకముగ నుండెను. జాతీయాధారముల నన్నిటిని సంపూర్ణముగ వినియోగింపవలసినదని అభ్యుత్థున కధికార మొసగుచుండినది.

నార్వే

నార్వేవారి నష్టములు.

లండను, మే 8:—ఏప్రిలు మాసాంతమునకు నార్వేవారికి సంగ్రామ కారణమున పదిలక్షల టన్నుల నౌకలు 755 నష్టమైనవి. నావికులు 765 రు మంపబడిరి. నావికుల సహా 56 నౌకలు గానరాకున్నవి.

ఆస్తియా

వియన్నా యనమృతి.

జ్యోతిష్య, మే 6:— వియన్నా యందలి ఆస్తియింటు
జయింటంగు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. యుక్రేయనునందు
ఆస్తియనునను జర్మనులను చేయుచున్న పను లేమియు భాగు
లేవు. ఇందువలన మనుష్యుండు వివాళకరము లగు చిట్కలు
కలుగ గలవు. యుక్రేయనును ఆస్తియా జర్మను ప్ర
భుత్వమును నైతిక పుష్కల్యముగను వారి మాఖ్యోద్దేశ మాహా
రపదార్థముల సంగ్రహించుటయే యనియు యుక్రేయనును
తప్పుకుండ తెలిసికొనగలరు. ఈ రీతిని యసోవైలుగారి అభి
ప్రాయము బలపడగలను.

వార్షికోత్సవ విమర్శనము.

ఆమెష్టము, మే 6:— జనరలు స్కోరోపాదిస్కిగా
రు యుక్రేయనులో నొకవిభాగము సర్వాధికారము నేర్పరచు
కొనినట్లు వైకి కనిపించుచున్నది. యుక్రేయలో ననేకులు
స్కోరాపాదిస్కిగారి కనుకూలముగ నున్నారను జర్మనుల
మాటల నదినమ్మకాలకున్నది. యుక్రేయనుకాననభలో ఆతనికి
తొమ్మిది వోట్లమాత్రమే వచ్చినవి. వెర్దభూస్వాము లతని
తమకూతునిగ సంతకమున వాదించుచున్నారు. యుక్రేయను
ప్రధాని తనపనికి రాజీనామా నొసగ నని రెయిచిస్ట్రాగు పథ
లో తెలుపబడినది. అతడు జర్మనులచే బంధింపబడినది సుప్త
మగుచున్నది.

ఆస్తియా ఆహారపదార్థసితి.

లండను, మే 6:— వియన్నానుండి ఇట్లు కందినమ్మ
చున్నది.— ఈ త్రైపు ప్రైలో బాహిమియాలలోనుండు ప్ర
జలు కాష్టిదేశ మాహారపదార్థముల నొసగకాలదని భేరను
వాను నెయిల్లరుగా రొప్పుకొనుచున్నారు. ఆహారవిషయములో
వాటిలో మొదటిది బవేరియాకును, రెండవది కాక్లనికిని అంట
గట్టబడినవి. జర్మనులు బలవంతమున తన్నీ ఏర్పాటున కొద
వరచిరి. ఇందువలన ఆస్తియా యందలి జర్మను సంబంధముగల
వారికిని ఇతరులకును జగడములు గలుగగలవు.

జర్మనీ

కొంతి అవస్థానందము.

లండను, మే 6:— జర్మను విదేశ సహాయ కార్యదర్శి
భేరను వాను జేము బచ్చిగాను సంధి అవస్థానందమును గూర్చి
రాబర్టు వెసిలుప్రభువుగారి కింకను జర్మనులు తన్నీ ఏర్పా
టున వదిలికొన్న విషయముల నొందెదరని చెప్పుచున్నాడు.
సంధి కనకూలమగు సమయమున కనుగొనుటలో ఇంగ్లండు
పక్షమారులు పొరబడుచున్నది.

యుక్రేయను; జర్మనుల పద్ధతి.

ఆమెష్టము, మే 6:— రేయిచిస్ట్రాగుసభలో హెరు
వాను పేయరుగారు చెప్పిన అంశములవలనను తదనంతరపు
చర్చవలనను యుక్రేయనులో జర్మనులకుగల కష్టములన్నియు
విస్పష్టము లయినవి. జర్మను లొక్క వెమ్మది సంస్థాపనార్థము
మాత్రమే కాక సాధ్యమైనంత త్వరలో సాహారపదార్థములను
సంపాదించుకొనవలయు నను నుద్దేశముతోడను గూడ యుక్రే
యనులో ప్రవేశించిరని వాను పేయరుగారు రొప్పుకొనిరి. ప్రజ
లాహారపదార్థముల నొసగునట్లు చేయుటకు రాదాసభకు కత్తి
లేకుండెను. దాని మాత్రములకు ప్రజలు బాగుగ ప్రత్యుత్తరము
వొసగలేదు. అందులకే దొరతనమును తొలగించిన అల్లరియం
తయు నారంభమయ్యెను. తదనంతరము జర్మను యుద్ధాగ్ని
యుల జంపిచేయుటకు జరిగిన నుత్సాహము గాని వివరించుచు
రాదాసభ సమావేశమై యుండగనే కొంతమంది
సభ్యులను పట్టుకొనవలసివచ్చుట చాల సంతాపకరము. జన
రలు ఎయిక్స్మన్నగారు వెంటనే క్షమాపణను కోయకొనిరి
జర్మను సేనాని వెంటనే బరతపు చెప్పుబడినది. ప్రజానియమిత
సభ్యుడగు హెట్టను హోరోపాదిస్కిగారిచే నిర్బంధపడిన
క్రొత్తదొరతనము వారు జర్మను యుద్ధస్వాధికారుల నెల
కొట్టుట కంగీకరించిరి. భూమి యధికారమును
తొలగించు మాత్రముల నంగీకరింపమని క్రొత్త దొరతనమువారు
వారి నిరాకరించిరి. జర్మను మిత్రులతో చిరకాల ప్రకృతికర
గు అధికసంధి మొనరించుకొనుట యుజర్మను నైతికసహాయ
మున్నుమరల బంపగోరుచు నుత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపుట
యు నావశ్యకమని వారు తెలిసికొనిరి.

వాను పేయరుగారు చెప్పిన కేమియు నతగావాన గా

న్నదనికా హెట్టమానుగారు చెప్పిరి. యుక్రేయను జనులు
స్కోరోపాదిస్కిగారి మాటలను వివరు. అందుచే జర్మనీకి తగి
నంత ధాన్యము సరఫరా చేయుట వేరదు.

హెరువర్తి బెర్నెరుగారిట్లు చెప్పిరి: తూర్పు సమస్య
లేయాక్తుని దాల్చినో దానినిబట్టి ముందుయూరపు యాక్తుని
యేర్పడగలదు. యుక్రేయను సంగతులనన్నిటిని జర్మనుదొరత
నమువారి రాజకీయకాఖివారే పరిష్కరింపవలయును.

స్కోరోపాదిస్కిగారికి వెర్దవెర్దభూకామందులు మా
త్రమే దాతగు నున్నారనుమాట నిజము కాదని సహాయకార్య
దర్శి భేరనుబట్టిగారు చెప్పిరి.

యుక్రేయనునందు నిజముగ ధాన్యపుకొట్టులున్నవా
యని యడుగు అనుభవజ్ఞు లట్లు నే యనుచున్నారని సహాయ
కార్యదర్శి హెరు బ్రానుగారు చెప్పిరి. సరఫరా లు
20 లక్షల టన్నుల బరువుగలిగి యుండు నని వారు
మదింపు చేసిరి. యుక్రేయను జ్యోతు తత్వముల
సహాయమును బొందనిదియు సంధిమరతుల ప్రకారము జర్మను
మిత్రులకు సరఫరాలు లభింప జాలవని హెరుబ్రానుగారు
చెప్పిరి. యుక్రేయను ఎంతవరకు సరఫరా చేయ గలుగున
దియు నిప్పుడు నూచించుట చాలకష్టమనియు నతడుచెప్పెను.

యుక్రేయను పూర్వ ప్రభుత్వము వాకంజె ప్రస్తుత
ప్రభుత్వమువారి కెక్కుడు పలుకుబడి లేదని సాంఘికవాది
హెరుబెర్నెరుగారు చెప్పిరి.

బెర్లిను విమర్శ

ఆమెష్టము:— కొన్ని బెర్లిను వార్తాపత్రికలు ప్రస్తు
తము పూర్తిగా జర్మనుల హస్తకత్తమై యుండిన యుక్రేయ
ను నందలి జర్మను నైతికాధికారుల చర్యలను చాల తీవ్రముగ
ఖండించుచున్నది.

తూర్పునందలి క్యవహారములు చాల విచారకరములుగ
ఉన్నవనియు అవట సంధిని గావించుకొనిన మిగిలిన శత్రువులు
తొలగిపోవుదురని తలంపబడి ననియు వార్తాపత్రికలు పత్రిక
వ్రాయుచున్నది.

మం దెంతయు లాభము గలుగ గలదను వారలు సహి
తము. తూర్పునందలి స్థితి నిర్మాణమునకు క్రింది పునాదు
దృఢముగ తేదను పంకతిని గ్రహింపగలరని బెజిస్ట్రాటు
పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

లండను, మే 6:— జర్మనులు సిబ్బాప్టపూలు నాక్ర
మించుకొనుచు రుమ్మవారి నల్ల సముద్రపు నావికాకర్ష వారి
నాకలండును నర్తకనాకలండును ఆ నేకము నాకాశ్రయమున
నుండిపోవుటకు గాంచిరి. తురుష్కుల ఓడలలో ననేకము
సిబ్బాప్టపూలు జేరినవి. అందు గోయిలెను నాకయు గలదు.

జీబ్రాగ్గు యుద్ధమున జర్మనివారి నష్టములు

లండను, మే 6:— అంగ్ల నౌకాదళములు జీబ్రాగ్గు
ను ముట్టడించినపుడు 70 మంది జర్మనులు సంగ్రామమున హ
తులైరి. 230 ది మంది గాయపడిరి. నష్టములను పూర్తిచేయ
వలసినదని జర్మనివాడు 1000 మంది బెర్లియము చేతయులను
నిర్బంధించిరి.

మెసపొటామియా

మెసపొటామియా యందలి బ్రిటిషు విజృంభణము.

బాగ్దాదు, మే 6:— మెసపొటామియా రణరంగమున
నున్న రైతుగారి విలేఖరి మే 1 వ తేదీని టజ్జుర్రాట్టి
(క్రిస్టికాగ్నోయముగ 25 మైళ్ల దూరమున నున్నది) నుండి
ఇట్లు తంతి సంపుచున్నాడు. క్రిస్టి ప్రక్కను ఏప్రిలు 24 వ
తేదీని యుద్ధము లారంభమయి ఒకవారము రోజుల వరకును
జరిగినది. ఈ రంగమునందలి శత్రువైస్యములలో జేరిన 2 వ
తురుష్కు పటాలమునందలి చాలభాగమును బట్టుకొనుటయే
ఈ యుద్ధ ఫలితము. 25 వ తేదీ నాటి యుద్ధ యము
మాదళ మొకటి తీవ్రముగ నెదిరించుచుండగా
శత్రువులు క్రిస్టిని విడిచిరి. ఈ లోన మా ఇతరపనాతిదళ
ములు రాత్రుల పూట పయనముచేయుచు ఉత్తరదిశకు చాల
దూరమువరకును వారినివెంబడించిరి. క్రిస్టిప్రక్కను దిరిగిమేము
క్రిస్టిటజ్జుకాగ్నోయ ననుసరించియు శత్రుమూలదళములు వెను
కకు పోకాలకుండ నిరోధించుమేమా యని శత్రువులు తలంచి
నట్లు కనిపించుచున్నది. అంతియే గాని
మేమింకను మాతశ్వకపనాతిదళపంక్తిని విస్తృతము గావించి
టజ్జు ఖర్మిటివరకును మారలను వ్యాపింపజేయుదు మని వారు

తలంపరైరి. తురుష్కులు తమప్రధానరాధారిమార్గము, క్రిస్టి
కర్మకులో సలుగొన్నద్యారా వెనుకకు పోవుటయు తదనంత
రము 27, 29 వ తేదీలను మా పనాతిదళములచే నిధిబంపబడు
టయు చాల బాగుగ నిర్వహింపబడినది. అయినదళము లుప
యోగింపబడినవి. అన్నిప్రక్కలనుండియు బాగుగ భయపెట్టు
టవలన శత్రువులు మనకు చుంచి అనుకూలముగ నుండు ప్రదేశ
మునకు తేబడిరి. అచట మేము వారి కనేకనష్టముల గలుగ
జేయగలిగితిమి. అదియెట్లు జ్ఞు గాన్పిస్తే ప్రదేశము.

27 వ తేదీని మాయాశ్వక దళములు, వెనుక 20 మైళ్ల
మేరను సహాయము చేయుటకు పిట్ట కాకి యైన లేవన్నను ఏ
యిరు పొరిను కు రాటప్పాలవద్దకుండిన తురుష్కు పటాలముల
నెదుర్కొనిరి. అంతకుముందు టజ్జునకుపోవుటకు వారచట
నన్ని ప్రయత్నములను గావించుకొనిరి. ఏయిరు పొరినునకును
దానికిని 6 మైళ్లదూరము. మా యాశ్వకదళములు కొదవలిమా
దిరి సొకప్రాయసహాయము చేప్పడి తురుష్కులను కొండలలోనికి
తెరిచిరి. మరయు క్రిస్టినుండిగాని టజ్జునుండిగాని వారిసహా
యాధము క్రొత్తబలములు రాకుండ తగినయోర్పాలు చేయబడి
నది. మాయాశ్వకదళములు తుపాకుల కాల్పుట కారంభింపక
పూర్వమే తురుష్కులు తమప్రదేశముల విడువ నారంభించిరి.
చివరకు తురుష్కులు నిలిచి ఫిరంగుల గాల్పు వోదగిరి గాని
వారతిన్నగ తుపాకుల గాల్పులేమందుటకు మన కెక్కుడు
నష్టములు గలుగలేదు. ఒక్కమాత్రమ మనవారు తళితళ
మెరయు కత్తులదూసి శరవేగమున తమమీదికి వచ్చుటకు గాం
చినతోడనే వారిగుండెలు నీరయి యుండును. మా ఫిరంగిదళ
ములు గ్రామములమీద ఫిరంగుల గాల్పుచుండినవి. మా విమా
నములును చాల సహాయ మొనరించినవి. అంత శత్రువులు చాల
అల్లకల్లోలము నొందిరి. 150 గురు తురుష్కులు చంపబడిరి.
550 గురు శైలిలుగ పట్టుకొనబడిరి. రెండుపర్వత శిఖర్లును
పట్టువడినవి. కొలదిమంది మాత్రము తప్పించుకొని కొండల
లోనికి పారిపోయిరి. ఈలోన క్రిస్టి, ఎయిస్సాగు, చాయము,
మ్యాస్ట్రీలాక్ మించుకొనబడినవి. మాయాశ్వక లలితీక్రముగ
జరుగుటచే రణములో దగులుకొన వెజుచి రెండు శత్రుదళ
ములు పర్వతములలోనికి పారిపోయిరి.

ఇటీవల తెలిసిన సమాచారము ననుసరించి ఈ పటాల
మును ఖర్మ రిదివరలో దోచుకొని నిరాముసుల గావించిరి.
కులాపండుదిశకు పోయిన తురుష్కులు ఈ కొండ మూకల
దాక్కొనుట కంటే మమ్ము శరణుజొచ్చుట మంచిదని యెం
చి మరలి వచ్చి మాయాశ్వకదళమునకు శరణుజొచ్చిరి.

పనాతిదళము తుపాకుల గాల్పుట.

ఏప్రిలు 28 వ తేదీ మాయాశ్వకదళములు రాత్రంతయు
యుద్ధభూమిని పరిశీలించినవి. సాయంకాలము సరికి మాప
దాతిదళము లేతెంచినవి. 29 వ తేదీ నాటి యుద్ధ
మున కు వెంటనే తగిన యోర్పాలు లు గావించ
బడినవి. శత్రువులు మరయొక క్రొత్తదళమును తెచ్చుకొనిరి.
టాకువద్దను వారేమైకొంగము నాక్రమించుకొని యుం
డిరి. టజ్జువద్ద నవీతిరసమీచముననే వారికా స్థలము నాక్ర
మించుకొని యుండిరి. అచట నది చాల భయంకరముగ నుం
డినది. ఉదయముననే పనాతి దళములు యానీబామీద
నైర్వృతిగ రెండుయుద్ధములకు దక్షిణముగ టజ్జుమీద నొక
యుద్ధమును జేయవలసివడినది. యుద్ధములు ప్రత్యక్షముగ నిరుప
బడుటకు పూర్వము అచటి దారి నంకటియన్న కొండలను
మనవారు వశ్యము చేసికొనవలసి యుండెను. ఎడమతీర్పున
యానీబానులాంక మైరనైనికులు పట్టుకొనిన వెంటనే తురుష్కు
లా కొండల దిగిపారిపోవసాగిరి.

తురుష్కుల కుడిభాగముమీది కట్టు ఘోరముగ పోవు
టవలన టజ్జును శత్రువులు నిలబెట్టుకొనుట కష్టమయ్యెను.
మా పనాతిదళములును గట్టి పట్టువలను చూడగనే శత్రువు
లా ప్రదేశమును విడిచిరి. అంతలోనూనువాటిక మాయాశ్వకద
ళములు తిగిపోవుచున్న శత్రు నిరహముల కడ్డుతెగులు నిని
త్తము టజ్జిక్కుగూతు లొడ్డుమీదుగ పోవుచుండిరి. అయినను
తురుష్కులు కొంతసేపటి వరకును మరఫిరంగుల నమ్మగముగ
గాల్పుచు నైతికులు నిలువరించిరి.

అశ్వకదళాధికారి.

అశ్వక దళాధికారి యొక డబ్బెస్యూకర్ పర్యాయమును
జూ వెను. అతి శిశుముగ నతడు తన దళములతో కొంప
మీదికి బోయి ముగ్ధింగి దారులమీద పడెను. 5 నిమిష
ములలో నతడు అచటకున్న తురుష్కులలో నొక్కఁడును
మరలకుండ కొంతమందిని చంపియు తక్కినవారల బంధిం
చియు నత్యున్నతపర్యాయమును జూపెను. ఆ ప్రదేశము
చివరకు మాత్రముల బడెను. కొంచెము నష్టము మాత్రమే గలి
గెను. 250 గురి శైలిలను, 20 ముగ్ధిరంగులను, 12 తుపా
కులను పట్టుకొంటిమి.

ఇటీవలి తంత్రవాదాలు

బోధించుకొను; మిత్రమండలివారు.

లండను, మే 8:— ఏప్రిల్ 28 వ తేదీన బొక్సింగ్ మండి "టైముస్" పత్రిక కిట్లు తంత్రపంపబడినది. ఆసాము పత్రికయొక్క మాస్కోలోని ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. సోవియట్ల కొంతనమువారికి కృతజ్ఞముగ తాముక కుట్ర యందు జేరినను జాపాను, గ్రేట్ బ్రిటను, ఫ్రాన్సు, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల కాన్సులు జపానులకు విదేశపు కమిషనరీ గారొక పత్రికనుపిరి. వ్లాడిమిర్ స్టావునందును పికింగు నందును నిలిచియున్న వై దేశముల ప్రతినిధులు ప్రతినిధులతోద్య మము నొకదాని స్వేచ్ఛయిచున్నారనియు నతడు వారిని నిందించెను. ఇటీవల సిబిరీయను నగరములందున్న జాపానీయులను బోల్షెవిక్కులు పరీక్షించి అవమానించుచున్నారని.

ఉక్రెయిను వ్యవస్థ సువ్యక్తముగాకయుండుట.

లండను మెయి 8:—ఉక్రెయినులో జరిగినవ్యవహారము కయు జర్మనీయులద్వారా తెలియవలయున్నది గాన అనటి వ్యవస్థనువ్యక్తము గాకయున్నది. స్కోర్సాస్కిగారు జర్మని పక్షపాతియనియును జర్మనిక కేకపర్యాయములు పోయి యుం డెననియును జర్మని పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. కాని సంగ్రా మవ్యాపారవేత్తయైన రష్యాదేశీయుడును అగు హేకోల్డ్ విల్లి యమ్ముగారు వేరొక తీరున సభిప్రాయ పడుచు న్నారు. నూతనపాలకవ్యవస్థ జర్మని పక్షమునకు చెందియుండలేదని యు, లోగడ వ్యవహారమునంతయు సాధ్యమగునంతవరకు నవ రింపవలయునని వీరు యత్నించుచున్నారనియు, స్కోర్సాస్కిగారు నైసికుడేగాని రాజకీయములయందు లేకమైనను భావము లేదనియు, నైసివినింప బడిన రష్యాదేశీయుడు వ్రాయుచున్నాడు. రష్యావారితోడ మైత్రి యత్నా వ్యక్త మని నూతనప్రధానమంత్రి గ్రహించి యున్నాడు.

జర్మనివారి పరిపాలనము.

ఏప్రిల్ 28 వ తేదీన రావాసభయందు జరిగిన చర్చకు గూర్చి మాస్కోనుండి డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక కిట్లు తంత్ర వార్త వచ్చెను:—జర్మనీయులు భవనమును చుట్టవేసిరి. లెఫ్టి సెంట్రాకడు అధ్యక్షుని యాసనమున కెదురుగ బోవ నాతని వెంటబడి నైసికులు భవనమున జొచ్చుకొనిరి. "కడలకుండ గూర్చుండి, చేతుల నెత్తుడు" లెఫ్టి సెంట్రు పిమ్మట నలుచెను. మంత్రుల నామముల చిలుక నారంభింప సెలకమంత్రి చేయి నెత్తెను. ఆతనిని బంధించిరి.

కృయసాయదార్లు పలుసార్లు తిరుగబాటొనర్చినందున జర్మనీయుల కిటువంటి తిరుగుటకుగూడ ప్రమాదకరముగ నుండెను. అందుచే నైసికాసన ములను జరుగునని ఏకారము నేనాని ప్రకటించెను. జర్మని కాహార పదార్థములను గొని పోవుచుండిన రైలుబండ్ల ననేకములను కిష్టపడుచు వారు బట్టుకొనుచుండిరి.

జర్మను పక్షపాతి యగుగ్రీకును చంపుట

ఏప్రిల్, మే 8:— సెర్బియన్ కాశ్చాలను బంధించిన పక్ష విధవివెట్టిన కర్మలు హెట్జ్ పోలానుగారు గొయిల్జిక్ దేశీయో రోగమువచ్చి మరణించినది జర్మను లిటివల నివేదించిరి. గొయిల్జిక్ లో నిర్బంధింపబడిన గ్రీకు యుద్ధోగ్ధీయులు కుట్రపన్నిరనియు తత్ఫలితముగ సెక్ గ్రీకు సామ్రాట్లు అతని చంపివేసెననియు ఇప్పుడు తెలియవచ్చుచున్నది.

లండను, మే 8:— తురుష్క ప్రకటనము. — జోర్డాను నకు తూర్పున భయంకరమగు యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఇరాకు రంగమునందలి బ్రిటిషుదళములు కొర్కూకునకు దక్షిణముగ మీదికి బోయినవి.

జర్మనుల నిలువరించుట.

లండను, మే 8:— ఇటీవలి ప్రధాని సిగ్నియస్ ఆస్టాంకో గారికి లింగమున సంబంధించిన ఇట్లు చెప్పిరి:—జర్మనుల కాధ్యక్ష్య మామడినది మిత్రీమండలి వైసికాధికారు లండను నకుకొను చున్నారు. జర్మనులు ఇంగ్లీషుభాషలను తెలు జాలరు; ఆంగ్లపరాసు వైస్యములను వివేచనపజాలరు. విక్ర మండలి జాతులతో ఇటీవలి అత్యంత సఖ్యము గలిగి యున్నదని సిగ్నియస్ ఆస్టాంకో గారుకొక్కి చెప్పిరి. ఉత్తరముద్రము మొదలు ఆఫ్రికేటిక్కు సముద్రమువరకు గొర్రు మేకముఖముగ నిలవలెనను యావృత్త్యు తుదకు నిశ్చయమయ్యెనని ఆఫ్రికేటిక్ దిశలో తెలుపబడినది.

లండను, మే 8:— గ్రేట్ బ్రిటను నుండి బర్లందునకు బోవనెంచు బాటసారులకు అనుజ్ఞ పత్రము లండనలయు నని వార్తాసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

లండను, మే 8:— ప్రజలు విశేషముగ నెండినాటె ముల వాచివెట్టుట వలన బర్లందులో నెండి చాలప్రియమయ్యెను. నిన్నటిదినము ఇంగ్లండు నుండి అనేక నాణెములు దచ్చివన కంపబడినవి.

జోర్డాను నుండి బ్రిటిషు సైనికులలో ననేకుల మరణము.

పేలస్టీను, మే 8:— ఎస్సాబ్బును పట్టుకొని యుండిన మా ప్రభువు పంతులు వెనుకకు పిలిచి వేయబడినది. అందు వలన జోర్డానువద్దనున్న వైస్యములలో ననేకము వెనుకకు మరలి నది. నదిని సురక్షితముగ చాటుటకు పిలగుటకుగాను బలవత్త రములగు దళములు కొన్నిమాత్ర మటనుంచుడినవి. జోర్డానునకు తూర్పుతటమున ఏప్రిల్ 30 మే 4 వ తేదీల లోపల మే మొక జర్మను ఉద్యోగిని 45 గురు తురుష్క ఉద్యోగులను, 42 జర్మను, నైసికులను, 848 రు తురుష్క సైనికులను 29 మరణింతులను, 6 మోటారుఫిరంగులను బట్టుకొంటిమి. మా సైనికులలో మరణించినవారి కంటె నెట్టుడునుండి క్రతు సైనికులను చంపితిమి. హెట్జ్ పోలా గారి బలములు మూడవ తేదీన వాడికెడ్డకు రెయిల్వేస్టేషనువద్దనున్న తురుష్క దళముల నెదిరించి, 25 గురు ఫ్రెంచీలను పట్టుకొనుచు ఆపంక్తికి ప్రబల వత్తముల కలిగించినవి.

జర్మను రాజతంత్ర విజయము.

అమస్టర్డుము, మే 7:— మే 5 వ తేదీన విదేశమంత్రి చెప్పిన అంశమును వివర్ణించుచు "మాండాగో చాటెంట్లాడు" పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— తూర్పునందు జనరలు హోరాఫు మాను వాన్సుయి బొర్నూ గార లొంగుచున్నట్టి విజయము లనే హోలెండునందును జర్మను రాజతంత్రము పొందగలిగినది. లింబర్గ రెయిలుమార్గమున గొంపోవబడు సామానుమీద దచ్చి వారికిగల అధికారమును గూర్చి ఎం. కాడెనుగారి వాత్సల మేమియు లాగుగ లేకున్నది అది తెలుపుచున్నది.

చీనాలోని కలహము.

జపానువారు మధ్యవర్తులు.

లండను, మెయి 8:— హంగ్కే నుండి టైముస్ పత్రిక కిట్లు తంత్రవాద వచ్చెను:— పేకింగులో జపానువారి రానుబారిగ నున్న హయాషి ప్రభువు చీనా ప్రధానమంత్రిని సందర్శించెను. ఉత్తరదక్షిణ భాగములవారికి జపానువారు రానుబారులుగ నుండిరా 20 చేయుదురనిన మంత్రితో నాతడు విన్నవించెను. దక్షిణభాగము వారితోడ ముచ్చటింప హయాషి ప్రభువు కొంటున నగరమునకు బోవుచున్నాడు.

బోల్షెవిక్కుల పక్షము.

రష్యా రాష్ట్రమున వైకృతభావము.

లండను, మెయి 8:— క్రిస్టియానియా విశేషముడు టై ముస్ పత్రిక కిట్లు తెలియజేయు చున్నాడు:— హోలెండు స్వీడను రాష్ట్రములద్వారా వచ్చిన సమాచారమును బట్టి బోల్షెవిక్కుల కొంతన మజిలీ చేయబడిన దనువార్తలు సత్య విషయములని ధృవమైనవి. పనిచేయు ప్రజలను నిర్బంధింప వలసి ననని బ్రాబ్సుగారు వాదించుటచే కమునరీలు హోరాడవలసి వచ్చెను. కెరెన్ స్కిగారి పాలక వర్గమువలెనే ఆరాజులు బోల్షెవిక్కులతోడ యుద్ధమునకు దిగవలసివచ్చెను. క్రొత్తనేన యేర్పడుటయెగాక కెరెన్ స్కి రాజ్యాంగపు టుక్కులను మరల ప్రభుత్వ ము నకు వచ్చుట సంతోషకరము. ఇందువలన రాష్ట్రమున క్రమమేర్పడి, ఆహార పదార్థముల పంపకమున వెనుకటి యల్లులు నశించినవి. జర్మనీ యెవల వర్తమానమున ప్రజలకు అసహనము మొదగుచున్నది. అందు వలన యిదివరలో నెంత ప్రోత్సహించినను ఒనర్పు కాన్యముల నిపుడు ప్రజలొనర్చుట కవకాశముకలిగినది.

ఆఫ్రికానపు పార్లెమెంటు కాలివృద్ధి.

కలకత్తా విశేషముడు పయోనీరు పత్రిక కిట్లు తెలియ జేయుచున్నాడు:— కాన్స్టానుండి యిటీవల కాబూలు నగరమునకు వెళ్లిన వాడిజ్య రాయబారమును గూర్చివరములు తెలియవచ్చినవి. కాన్స్టానుకున్న యంత్రాలయముల డైరెక్టరు సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాడరు మెక్రబర్నెట్, ఎల్. జి. వాట్సు గార్లు రాయబారి వర్గము నందలి ముఖ్యమగు సభ్యులు ఉన్నత పక్షములయందు అమీరు గారిని వారి నలహోదాగతుల నద్యోగముల నొనర్చుటయే రాయబారము ల ముఖ్యోద్దేశము తమకీ పరిశ్రమల యందు సహాయ మొనర్ప వలసినదని ఆమీరుగా రిండియా పాలక వర్గమును కోరియుండిరి. ఆమీరుగారి విశ్వాశమునకునుంచి ఇండియాదొరతమువారు వై పరిశ్రమలయందు నిపులులగు సర్ సల్ఫ్రెడ్ గాడరు మెక్రబర్నెట్ వాట్సు గార్లను ఆఫ్రికానమునకు బంపియున్నారు.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

ద్రవ్య మొసగుట:— గుంటూరు జిల్లా బంగారీ లో హిందూ నెకందరీ పాఠశాల భవనములను కట్టుటకు అగు ద్రవ్యములో సగము 11425 రు. 11 పు దొరతమువారి చెప్పుటకు అంగీకరించిరి.

తెనాలి నుండి ఒక విశేషము లిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— విజయనగర వాస్తవ్యులైన భగవానునిగుగారు తమ బొంబులను దుండియు వ్యాధునువిద్యయును మిక్కిలి ఆసక్తులై కోడి రామమూర్తిగారి దగ్గర తయారుగాబడి కొంతమంది స్నేహితుల సహాయముతో సెక్సరగ్గును నేర్పరచిరి. అట్లుటినుండియు వీరు ప్రతిపట్టణమందును తమ బలవీర్య పరాక్రమ ప్రావీణతను జూపుచు ఎన్నియో పతకములను బడసిరి.

గుంటూరు జిల్లా బాపట్ల తాలూకా నెదబాగల్ల మూడి లోని శ్రీ చెన్నకేశవ, వేణుగోపాల స్వామి, వీరభద్ర స్వామి కాలికాదేవి ఆలయముల నిత్యనైవేద్యుల కేప్పడియుండిన భూములపాలనమును, దేవాలయముల పాలనమును సరిగ లేనందున భర్తకర్తల నేర్పాటుచేయు నిమిత్తము చానా చేసికొనుట కనుజ్ఞయిప్పించుమని వెట్టిన పిటిషను సందర్భమున దింత వరకున, ఉత్తరపు వచ్చియుండ లేదనియు అధికారులు వెంటనే చానా చేసికొనుట కుత్తరపు చేయించ వలసినదనియు ఒక రు కోరుచున్నాడు.

ఒక విశేషము డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— కస్తూరి కివంకరకవిగారి జీవితము ప్రకంసనీయుమై ప్రోత్సాహమై నేవ్యమై యున్నది. ప్రస్తుతము కృష్ణా జిల్లాలోని నుదర్పనీ పత్రికను నడుపుచున్న "తాడిమేటి వేంకట సత్య నూర్య ప్రకాశ రావుగారు కవిగారి జీవితమును త్వరలో ప్రకటిం చెదమని ప్రకటించుటను గాక కొలది మాసముల క్రిందకునే వెలతో సహా అత్యుత్తమునకు సిద్ధముగా నున్నట్లు ప్రకటించిరి. కాని చందాదారులకు కాని ఇతరులకు గాని పంపినట్లు లేదు. దయయుంచి కివంకర కవిగారి జీవితమునకై నిరీక్షించుచున్న పాఠకులకు ముదంబాన గూర్చినదను గాక యిం పార్థింపుచున్నాను.

బీదలకు ధర్మము.

పల్లెటూళ్లయందు బీదల కుదితముగ విద్య నేర్పించుటకు ధర్మపాఠశాలలను స్థాపించు నిమిత్తమును, ఇంగ్లీషు పాఠశాల లందు విద్యనభ్యసించు బీదవిద్యార్థులకు జీతము సాహాయ్యము చేయుట, సంస్కృత వేదపాఠశాలలకు తగువిధమున సాహాయ్యము చేయు నిమిత్తమును ఒకనిధిని యేర్పరచి చెన్నపురిలోని 138 ఆదెప్పనాయక వీధిలోని నారాయణ గురవరయ్య శ్రేష్ఠి గారు, ధర్మముచేయుచున్నట్లుకరు మాకు తెలుపు చున్నారు. బీదవిద్యార్థులు విద్యాలయాధికారుల నుండి గర్విక కట్టులను పుచ్చుకొని ధర్మవిధివారికి పంపినచో వారు నెలనెలకును సాహాయ్యము చేయుదురు. పాఠశాలలు లేని గ్రామములు మహా జరులు పంపుకొనినచో ధర్మవిధివారు యోచించి, ధర్మపాఠశాలలను వెట్టింపెదరు. నారాయణగురవరయ్య శ్రేష్ఠిగారు కీర్తి శేఖరైరి. చారిపక్షముకు ధర్మములను నిధిసంఘమువారు పాలించుచున్నారు.

బులుసు రామజోగి రావుగారి వర్యుటనము.

ఒక జాతీయ విద్యార్థియని యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— "రమామి 10-వర్గములనుంచి నరసాపురముఁ జూడవలెనని మనమున గుండుచుండగా యిన్ని నాల్గవ తోరక నెర వేసినది. అఖిలభరతవర్షములో దేశీయ విద్యార్థులవారముఁజేయుచు జాతీయ విద్యాలయముల బ్రతిష్ఠించుచు మొన్న జాతీయవిద్యా వాళోత్సవముఁ జనుప్రదముగ నమలాపురంబున జపి రమామి వంద రూప్యము లమలాపురపౌరుల తోపున గడించి అరండిలు మహా శయనకుఁ బంపించి, అటు తిరువార రాజవోలు వెళ్లి అచట కూడ జాతీయవిద్యులగూర్చి యుపన్యాసము లిచ్చి పిమ్మట పాలగుమ్మి కస్తూరికఘుసతి రావుగారి యాహ్వానమునై కల్లి యుపన్యాసములుచేసి "రఘుపతి జాతీయ వ్యాధుమకాస్త్ర పాఠశాలయను పేరుతో సెక్ జాతీయ గడిదీశాల స్థాపించి, దానిభారము రఘుపతి రావుగారివైఁ తెట్టి ఆంధ్రమున వారి యూరువచ్చినారు. కాని ఎంత ప్రయత్నించినై నను సభనూర్పు వారు లేరయిరి. నర్సాపురమున జాతీయవిద్యార్థిభావము లేక బోవుట కడుకోవలయును.

చీడ పురుగులు - వాని నిర్మూలము.

ఫల వృక్షములకును, పూల మొక్కలకును సామాన్యముగా హాని చేయుచుండు చీడ పురుగులను నిర్మూలించుట యేమని అనేకులకు సందియము కలుగుచుండును. హానికరములగు నీ చీడలను నిర్మూలించు విధముల నీ దిగువ సంగ్రహముగ నుపాదించుచున్నాము. ఈవిషయ మెల్లదల ముఖ్యతకైక మైనది గనుక జాగ్రత్తతో గమనింపవలయును.

చీడ పురుగులు.

సామాన్యముగ నీ పురుగు పట్టిన మొక్కలు కానరావు. ఇది మెత్తని దేహముగల చిన్న పురుగు. ఇది మొక్కలమీదను, లే తొమ్మలమీదను గలదును. ఆయా భాగములలోని ద్రవము నీ పురుగులు పీల్చివేయును. అంతట మొక్కల యాకులు ముడుచుకొనిపోయి కొమ్మల ముగిసల గిడసరారిపోవును. ఈ పురుగులు ద్రవము పీల్చివేసిన భాగములు క్రమముగ నెండి రాలిపోవును. ఈ పురుగుల పరిశీలించినయెడల దానికి మూడు జతలకాళ్ళును, తెలుక్రింద, మొక్కలనుండి ద్రవమును పీల్చు గొట్టము కట్టియు గానగనును. ఇది గాక దేహము చివర నిరుపక్వ గొట్టములను రెండు గొట్టములవలె నుండును. ఈ గొట్టముల ద్వారా తీయని ద్రవము నీ పురుగులు విడుచుచుండును. ఈ కారణముచేతనే చీడు లభింపగ జేయుచుండును. చీడులు చెట్లకు సామాన్యముగ హాని చేయును. చెట్లమీద చీడులున్న పురుగు అవి పేరుపురుగులకంటె తేలికచెట్లకు బట్టియుండు నితరపురుగులు వేటికారో వచ్చియుండునని గ్రహించవలెను. ఈ పేరుపురుగులకు రెక్కలుండవు. ఇది నెత్తుదిగ బ్రావను. ఈ పురుగులు ప్రత్తి, పొగాక, వంగ, క్యాబేజీ, సీమలల్లంగి మున్నగువానికి విశేషము హానికరముగ నున్నవి.

తెల్ల పురుగులు.

ఇవి యింకొక జాతిపురుగులు. ఇవి కూడ వైపురుగుల కంటెనే చెట్లమీదనుండి అతలమీదను జేరి ద్రవమును పీల్చివేయును. కాని పోలికయందు రెండిటికిని వ్యత్యాసము కలదు. ఇవి మృదువుగనుండి తెల్లని పదార్థముతో కప్పబడియుండును. కొన్ని యెక్కువగ నీ తెల్లని పదార్థముతో గప్పబడియుండును. కొన్ని స్వల్పముగ గప్పబడియుండును. ఈ పురుగులకూడ మిగ్గుల నెత్తుదిగ బ్రావను. తోటలలోని గులాబి మొక్కలు, క్రొటను మొక్కలు మున్నగువానిమీద ప్రత్తివలె తెల్లనివర్ణము గలిగియుండు ఈ పురుగును చూడగలము. ఈ పురుగులలో కొన్ని జాతులుగలవు. ఒక్కొక్కజాతి కొన్ని రకముల మొక్కలకు బట్టును. ప్రత్తి, వంగ, మామిడి, చెఱువు, ఆనాస, సీమ వంగ మున్నగువానికి బట్టి హాని చేయుచుండును.

పొర పురుగులు

వీని కిరీటముయొక్క వైభావము గట్టిగనుండును. ఇవి కూడ వైపురుగులకు పురుగులవలెనే మొక్కలలోని ద్రవ పదార్థమును పీల్చివేయునట్లే యున్నవి. కాని చూచుట కిది చచ్చిన పురుగులవలె నుండును. ఈ పురుగులు మొక్కలనుండి చెట్టుకొని యుండును. ఇవి కొమ్మలకును ముఖ్య ప్రకాండములకును గూడ హాని చేయును. అనేక ఫలవృక్షములకును, కాఫీ, తేయాకు మున్నగు చెట్లకును దీనివలన మిక్కిలి హాని కలుగుచున్నది. ఈ పురుగులు పచ్చగను, గోధుమకల్లముగను నుండును. ఈ పురుగు లన్నియు గూడ మిక్కిలి స్వల్పకాలము లో నసంఖ్యాకములగు పుట్టియై మొక్కలకు హాని చేయునట్లే యున్నవి. కనుక తరుణములో జాగ్రత్తగాని వీనిని నిర్మూలించి యెడల నమితవత్తమునకు బాల్పడుదురు. ఈ క్రింది పద్ధతుల ప్రకారము చీడ పురుగులను నిర్మూలించవచ్చును. ఈ పద్ధతులెల్లదల మున్నవనీ యున్నవి.

కిరీటసనాయిలు ద్రావకము.

ఒక పాను లేక పానున్నర (40 లేక 60 తులములు.) సామాన్యపు నల్లును తెచ్చి ఒక గాలను (కిరీటసనాయిలు ద్రవము లో నాల్గవభాగము) నీటిలో గలిపి మరగబెట్టవలెను. ఇది ముడుచుండగా నివృత్తిపాదముండి తీసి అందు కొద్ది కొద్ది రెండు గాలనుల కిరీటసనాయిలు చేర్చి పిమ్మట నదంతయు చెల్లని ద్రావక మగునట్లు బాగుగ కలిపి గలపవలెను. పిచికారితో ముంచి కొట్టుటవలన బాగుగ కలిసిపోవును. ఈ ద్రావకమును ఉపయోగించవలసినప్పుడు 60 గాలనుల చన్నీటిలో గలిపి చీడ పురుగులు పట్టియుండు చెట్లమీదజల్లవలెను. ద్రావకమునందు కేర్చబడు చన్నీళ్ళ పరిమితిబట్టి దానిపూలును తగ్గించుటగాని హెచ్చించుటగాని చేయవచ్చును. దీనివలన వైమానురకముల చీడ పురుగులును చచ్చును. మొండిపురుగు లన్నయెడల 80 తులములు 40 గాలనులనీటిలో తేలికచేర్చి ద్రావక మెక్కువపూలుగ నుండజల్లుటచే యుపయోగించిన నది యెప్పుడు చేయవలెనో పద్ధతుల దేహములకు గూడ దీనిని ప్రయోగించవచ్చును.

పొగాకు కషాయము.

ఒక పానుపొగాకునుగాని పొగాకు కాడలను, గుండమునుగాని తెచ్చి ఒక గాలను నీటిలో వేసి ఒకయరగంటవేపు మరగబెట్టవలెను. లేక చన్నీటిలోనే ఒకదినము నానవేసినపాటును. ఈకషాయములో సామాన్యపు నల్లుకట్టి 4 టేన్సులు కలుపవలెను. తరువాత దీనిని చల్లారనిచ్చి అందు ఆతేడంతలు నీళ్ళు చేర్చి చీడపట్టినచెట్లపై జల్లవలెను. కిరీటసనాయిలు వానపనికి రానిచోట్ల నీ పొగాకు కషాయము నుపయోగించవచ్చును. పొగాకు గుండను కాశగూరలచెట్ల చుట్టును భూమికి వేసిన యెడల చీడలు రాకుండునని తెలియుచున్నది.

సబ్బు నీరు.

క్యాబేజీ, కాల్ శీర్షవరు మున్నగు అతలముల మొక్కలకు చీడపట్టినప్పుడు వై రెండు ద్రావకములను గూడ బనికిరావు. రెండును వానపతేయునట్లే యున్నవి; గనుక నట్టి చోట్ల పొవుపావు మృదువైన నల్లును ఒక గాలను నీటిలో గలిపి వారమున కొకసారి మూడువారములు చల్లవలెను.

నవ్వులీను.

నవ్వుల పొడిచేసి అందు రెట్టింపు బూడిదను జేర్చి ఉదయముననే మొక్కలమీద జల్లించెడల పేరుపురుగులు నిర్మూలమగును. ముందు ఆరిపోకుండ తడియుండగనే అనగా తెల్లవారగనే యాపాడినిజల్లవలెనని యాకులకును కొమ్మలకును అంటుకొనును. మొక్కలమీద తడితేరియెడల నీళ్ళుచల్లి పిమ్మట నీ పొడిని జల్లవలెను. నవ్వులవలన నెట్టి హానియు లేక పోవుటయే గాక దీనివలన 24 గంటలలో సంతృప్తిగ దొరికిపోవును.

రోసిక ద్రావకము.

పొర పురుగులలో గొన్ని గట్టిపారను గలిగి యుండుట వలన కిరీటసనాయిలు ద్రావకము పనికిచేయదు. అట్టి సమయము లందు రోసిక ద్రావకము నుపయోగించవలెను. దాని నీక్రిందివిధమున జేయవలెను. రెండు పానుల రోసిను, ఒక పాను బట్టుబడును సోదాయము పొడిచేసి అవిరడియుటకు నలసినంత నీటినిజేర్చి మరగబెట్టవలెను. రెండునుకలిసిపోవునంతవరకు మరగబెట్టి దీనిలో కొద్దికొద్దిగా చన్నీళ్ళుచేర్చుచు మెత్తము మూడుగాలన ద్రావకమగునట్లు చేయవలెను. ఈ ద్రావకమును స్వచ్ఛమగు గోధుమకల్లము వచ్చువరకు మరగబెట్టవలెను. ఇట్లు సిద్ధమచేయబడిన ద్రావకమును ఒకపాటునకు పదిసార్లుపీసీళ్ళు చేర్చి యుపయోగించవలెను. ద్రావక మెక్కువపూటుగ నుండవలెనన్న అందుచేర్చునీళ్ళ పరిమాణమును కొంచెము తగ్గించవలెను. ఈ ద్రావకమును జల్లినపుడు పురుగులమీద సుక పొరయేర్పడి యిది చనిపోవును.

చీడ పురుగులను నిర్మూలించు కొన్ని మందులు సాపులందు అమ్మబడుచుండును. ఎక్కువ కావలసినప్పుడు వానిని కొనవచ్చును.

వైద్రావకములు ఎక్కువపూటుగ నుండవలెనని అందు చేర్చబడు నీటిపరిమాణమును ఎక్కువతెల్పించకూడదు. ఎక్కువ తెల్పించినయెడల మొక్కలు మాడిపోవును. చీడలని నవ్వుముకంటె ఈ ప్రయోగమువలన నవ్వు మెత్తవ యగును. అన్ని లోను కిరీటసనాయిలు ద్రావకవిషముమై యెక్కువ జాగ్రత్త గలిగి యుండవలెను. వైమానురకపడిన పాళ్ళనుసరించుట మంచిది. గట్టిపారగల పురుగులన్న పురుగు మాత్రము బహుస్వల్పముగ నీటిపరిమాణమును తగ్గించి ద్రావకము కొంచె మెక్కువ పూటుగ నుండు నట్లు చేయవలెను.

ఈ ద్రావకములను నూర్చోదయము కాక పూర్వమే అనగా తెల్లవారసంతనే మొక్కలమీద జల్లవలెను. ఒకసారి చల్లుటవలన చీడనాశము కానియెడల తిరిగి 15 దినములకు మరె యొకసారి ప్రయోగించవలెను 15 దినముల కొకసారి యిట్లు మూడు నాలుగుసార్లు ప్రయోగించినచో సంతృప్తిగ చీడ నివారణ యగును.

ఈమందులను ప్రయోగించుటకుబూర్జుము మొక్కలను బరిశీలించి చీడవలన బూర్జు చెడిపోయినట్టియు నెండిపోయినట్టియు భాగములన్నిటిని వొలగించవలెను. ఇట్లుచేయనిచో ద్రావకమును జల్లినప్పుడు భాగములలో పడనియెడల వాని మూలమున తిరిగిచీడవ్యాపించుటకుం గారణమగును. -వ్యవసాయము.

తెయిరా సంక్షోభము

నడియాదు, మే 6:—హుద్దీ, అక్బరు, అర్మీ, సేలము గ్రామములలో సభలు జరిగి, సత్యాగ్రహ ప్రయత్నసానుభూతి దెలుపబడినది. జైల్లొనికణ విరివిగ పొగుతున్నది. ఎం. సి. పరీక్షగాని సత్యాగ్రహ ప్రయత్నమును సమర్థించునదిగా న్యాయము ప్రాసేరి. (హంబాయి ప్రాసేరి)

వాస్తాఫానము వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—దీర్ఘ మహాసభ యందు చదువబడిన శ్రీ బార్జీ సార్వభౌముని సంతోషము ననుసరించి ఫరీదుకోట మహారాజు వారు 600 పదాతి దళమును తమ రాజ్యమున తయారుచేయుచునని తెలియజేసిరి.

బంగాళా దొరతనము వారిట్లు ప్రకటించిరి:—గా. ఎస్. ఎస్. సి. సింహాగారు ప్రత్యేక కార్యమువై నిండ్లాండునకు పంపబడియున్నారు; గావున, వారిస్థానమున 80 విజయ నంద్ మహతాజ్ మహారాజానిరాజా వారు (బద్వాసు) సామ్రాజ్య కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులుగ నుండురు.

అమెరికనులను జర్మనులు భయంకరముగ ముట్టడించుట.

ప్యారిస్, మే 8:—రీ వ తేదీన జర్మనులు పికార్డీయం దలి అమెరికనుల దంకమును గానుమెట్లు, ప్రేలుడువస్తువులు మొదలగు వానితో భయంకరముగ ముట్టడించిరి. అమెరికా ఫిరంగిదళముల కతిభయంకరముగ ప్రత్యుత్తర మొసగింది.

స్విట్జరులందును మాడ్చివేయుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించుట.

బెర్న్, మే 8:—అమెరికాప్రతినిధి సంఘము వారిట్లు చెప్పచున్నారు.—జర్మనీదేశము స్విట్జరులందును ముట్టడించుచుండుటచే అమెరికా దేశమునండి స్విట్జరులందునకు ధాన్యమును తీసికొనిపోవు నాఁలను మూడుమాసములలోగా సురక్షితపు భీమా ఈయబడదని అర్థము అధికారులు చెప్పిరి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు వా రేమిచేసినను చేయువని దీక్షించు అమెరికాబావులారెవరునుండ రెండువేల ధాన్యమును స్విట్జరులందున కంపుచున్నారు. అమెరికాయుద్ధ వాసులు వెనువెంట రా నవి ఇప్పుడు మార్గ సుధ్యమున నున్నవి.

Japanese Travel Restrictions.

LAHORE, May 8
It is notified for general information that local Governors in Japan have power to prohibit the landing in their country of any foreigners who (1) do not possess a passport or certificate of nationality, or (2) who it is feared may, commit actions contrary to the interests of the Japanese Empire, or (3) who arrange facilities for enemy countries, or (4) who disturb public peace or corrupt morals, or (5) who are habitual vagrants or beggars, or (6) who are suffering from an infectious disease, or other malady, dangerous to public health, or (7) who are mentally deranged or weak in intellect or are likely to require public relief. Persons entering Japan should present their passports or certificates of nationality at the request of competent police officials and should make true statements in reply to interrogations relating to the investigation of the aforesaid and other necessary matters.

Europeans and Man-Power.

ALLAHABAD, May 8.
The "Pioneer" says:—The question as to what further demands may be made on the man-power of the non-official European community as the result of Delhi resolution is now the subject of consideration. That any well-conceived measures which will assist to win the war will not merely acquiesced in but welcome is beyond doubt, but there seems a tendency in some quarters to exaggerate the extent of the potentialities in this direction. The community has already given freely of its manhood to the war and the able bodied who remain are compulsorily required to participate in home defence. In order to ascertain the extent to which those engaged in industrial or commercial employment can be drawn upon for war work a systematic and detailed enquiry is obviously necessary and we believe investigation of this kind will be carried out before any decision is taken in the matter. Conditions under which European establishments in India are carried on are of exceptional character and this fact will no doubt be taken fully into consideration by the authorities.

BENARES, May 8.

A Special Tribunal presided over by Mr. B. J. Dalal, commenced to-day the hearing of the supplementary Benares conspiracy case in which Narendra Nath Banerji and Preonath Bhattacharji stand charged with offences against state. Mr. Ross Alston who appeared for the Crown in opening his case said that the two accused were members of the original society formed among students in Benares which gradually got more and more intense in political aspect and finally reached the stage of revolutionary propaganda so that they were intimates of Rash Behari, well known in anarchical circles, who had this society linked up with another revolutionary society of Delhi, among the objects of which were seduction of Indian troops, killing of people by bombs and raising of mutiny and revolution in India. He said that the accused were right up to neck in this conspiracy and would have to be treated as teaching men and not minor individuals in this anarchical conspiracy. The evidence of the approver who was now doing war work and whose presence could not be secured, which was given at the previous trial was then read over.

CALCUTTA, May 9.

Yesterday the Chittagong Special Tribunal commissioners delivered judgment in the second case against the detainees of Char Lawrence settlement. There were two accused in the case Mohiul Mobin Samanta and Subho Kumar Roy and they were charged with violating the rules under the Defence of India Act in staying away at night from the places of detention. The court convicted both accused and sentenced them to three and two months rigorous imprisonment respectively.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Palestine Front

**Bulk of British Troops Withdrawn
Over the Jordan.
Essalt Abandoned.**

LONDON, May 8.
PALESTINE.—The communique says our advanced troops holding Essalt were withdrawn and subsequently the bulk of troops were withdrawn over the Jordan. Strong detachments are remaining on the eastern bank securing crossings. We captured eastward of Jordan between April 30th and May 4th, one German and 45 Turkish Officers and 42 Germans and 843 Turks of other ranks, 29 machine-guns and 6 motor lorries inflicting casualties exceeding ours. The King of Hejaz's forces on May 3rd attacked Turkish parties working at Wadijerdun Railway Station, northward, of Maan, taking 25 prisoners and seriously damaging the line.

**The "Times" Perturbed
Over the Situation.
Government Explanation Demanded.**

LONDON, May 8.
The "Times" commenting on General Allenby's communique says the fact remains that we have twice pushed East from Jordan and each time been compelled to withdraw. It is clear that enemy on this front is increasing his strength and the whole problem of Palestine advance requires fuller official explanation than has hitherto been received.

Heavy Fighting in Palestine.

LONDON, May 8.
A Turkish communique says:—Heavy fighting continues east of the Jordan. The British on the Iraq front advanced south of Kerkuk.

Mesopotamia Front

**British Progress in Mesopotamia.
Turkish Division Captured.
Brilliantly Executed Operations.**

BAGHDAD, May 8.
Reuter's special correspondent with the Mesopotamia field force, in a message dated May 1st from Tuz Khurmatli, twenty-five miles northwest of Kifri, says:—Operations on the Kifri side, beginning April 24th and continuing throughout the week, have resulted in the capture of the greater part of the Turkish 2nd Division which forms part of the enemy's force on this front. The Turks evacuated Kifri before one of our columns on the morning of the 28th. Meanwhile our other columns of cavalry and infantry were closing in by rapid night marches on a point much further north. It would seem that the Turks expected us to get round behind Kifri and take up a position near there astride the Kifri-Tuz road, blocking the retirement of the garrison. Apparently they had not reckoned on a wider enveloping movement of cavalry and infantry combined, by which we were able to extend our net as far as Tuz-Khurmatli. The operations by which the Turks were driven along the Kifri-Kirkuk Mosul road, their main line of communications, and finally cut off by our cavalry in two actions on 27th and 29th, worked very smoothly. Five columns were engaged and the pressure and threat of envelopment on all sides were nicely calculated to bring the enemy to the spot, where we were able to deal with him most effectively. This was at Tuz Khurmatli.

British Cavalry's Great Charge.

On the 27th our cavalry, with no support within twenty miles, came up with the Turkish garrison of Ain Faris and Qarah Teppah at the village of Kulawund, six miles short of the prepared position to which they were retiring at Tuz. A low range of hills lay to the north and our cavalry, who were south of the road, prepared to charge in extended line of ten squadrons, in the formation of a scythe, driving the Turks into the hills and separate them from any reinforcements that might arrive from Kifri or Tuz. The manoeuvre was carried out with great promptness and brilliancy. The cavalry started at a trot at 2,000 yards and galloped the last five hundred yards, with four yards between horse and horse. As they charged, parties of the Turks had already started retiring down road, while other groups took up positions in the rough ground and water cuts, or kneeling in the high corn and opened fire. The Turks showed some of their old spirit in the stand they made, but their fire was wild and high and our casualties few. The sudden flash of sabres in the sun, a wide area of light at the order to draw swords must have taken the heart out of them. Our artillery kept up a creeping barrage on the village as we attacked and our aeroplanes took part in the action flying low and increasing the enemy's confusion, with their bombs and machine-gun fire. Over 150 Turks were killed, 538 prisoners were taken and two mountain guns. Very few escaped into the hills. Meanwhile Kifri, Ainfars and Chamam Keupri had been occupied without opposition. Our movements were so rapid that two battalions of Turks had to take to the hills in order to escape the net we were spreading for them.

Tribesmen Disarm Turks.

According to the latest intelligence, this force has been robbed and disarmed by the Kurds, whose presence in the hills makes side tracks dangerous for the enemy. Parties of Turks who had gone away in the Kulawund direction rather than face the tribesmen, returned and surrendered to our cavalry.

Infantry Charge Gains.

On April 28th, our cavalry were reconnoitring all day. By the evening our infantry had come up and the attack was planned for the 29th. The enemy reinforced by a

battalion from Tuz was holding a front of seven miles on the far bank of the Aqu river, stretching east from Yanijah Buyuk to Tuz Khurmatli. At Tuz they held a position on the near bank covering the road and extending over the hills. The river is fordable here at all points. Infantry deployed at dawn in two main attacks on Yanijah from the southwest and on Tuz from the south. The Turks had to be cleared from the hills commanding the road, before an assault could be pressed home frontally. They were already falling back when the position was carried on our left at Yanijah by Lancashire troops advancing with great steadiness under machine-gun and artillery fire, right up to the gun which was in action until our infantry were within two hundred yards range.

This advance on the Turks right flank made Tuz untenable by the enemy; for, to have held it would have meant envelopment. As the infantry pressed the rough abandoned position, cavalry, who had crossed the Aqu in the dark, were heading for the Tuz-Kirkuk road, to cut off the retreating enemy. The Turks, however, maintained a steady machine gun fire and for some time held up the pursuit. The key to this resistance was a knoll on our right.

Subaltern's Brilliant Charge.

This was brilliantly turned by a subaltern of the Hussars, who with his troop galloped the hill and charged the machine-gunners in the flank and reverse and in less than five minutes had the whole party of the Turks killed, or marching as prisoners to the rear. After this, the fire from other hills died away. By one o'clock the opposition had collapsed and it was only a case of mopping up parties in retreat. The position had fallen to us in three hours with very slight loss. Twelve hundred prisoners were taken, twenty machine-guns, and the twelve guns that were in position.

Western Front

GERMAN ONRUSH STOPPED.

"Foch Master of the Game".

Unity of Front from North Sea to Adriatic.

LONDON, May 8.
The Italian Premier Signor Orlando, interviewed at the Italian front on his return from France, said that he found all Allied Military Chiefs convinced that the German onrush was stopped and that the Germans would neither reach the channel ports nor separate the English and the French. He said "General Foch is master of the game". Signor Orlando emphasized that Italy associated herself with the intimate military and political union between the Entente nations. The Abbeville Conference recognised unity of front from the North Sea to the Adriatic as a concrete reality.

The Western Situation.

A Press View.

LONDON, May 8.
PARIS.—The "Matin" discussing the eventuality of a withdrawal from Ypres points out that Germany is already preparing to bail what would merely consist of the occupation of a sector voluntarily evacuated.

More Men From Britain.

The "Petit Journal" referring to the recent Conference in France between Mr. Lloyd George, General Foch, F. M. Sir Douglas Haig and General Pershing, says:—Britain and America recognising the necessity of intensifying military action were placing greater man-power resources at General Foch's disposal. The newspaper, after dwelling on what it describes as the almost insuperable difficulty of an invasion of England, declares that Britain now realises this and is acting accordingly.

**American Section Vigorously Bombarded
By Germans.**

Effective American Reply.

LONDON, May 8.
PARIS.—The Germans on the 5th violently bombarded the American section in Picardy with gas shells and high explosives. American artillery vigorously replied.

"We Shall Win."

Mr. Churchill's Optimism.

LONDON, May 8.
The Press Bureau states that Mr. Churchill, in acknowledging the patriotic resolution of the National Brass Workers and Metal Mechanics Society, recording the bravery of the fighting forces and urging munition workers to redouble their efforts, says he is profoundly confident that right and freedom will not be beaten down. He does not believe that German reserves will suffice for the ambitious programme of destroying the allied armies, notwithstanding the enemy's expressed willingness to sacrifice a million and half men in order to secure the domination of Europe. French and British armies will maintain a firm front throughout the summer, while the Americans are coming to our aid as fast as ships can steam. Our navy is coping with submarines and our airmen see mastery in view. "If we hold, we shall win".

Slight British Advance.

LONDON, May 8.
(12-30 P. M.)—The British communique says:—As a result of minor operation, we advanced our line a short distance in three localities between Somme and Ancre taking prisoners. Hostile artillery was active at night between Lecon, Robeco and the neighbourhood of St Julien. It also developed considerable activity on the morning of the 8th in Marescaux-Kemmel Sector.

LONDON, May 8th (4 P. M.)—The French communique says:—There was great reciprocal artillery fire at Bligny, north and south of Arras. Enemy raids west of Monbidier and in the regions of Hagard, Thénore and Orches, all failed. We took prisoners.

Death of a Great Airman.

LONDON, May 8.

Reuter's correspondent with the American Headquarters says:—The Crack American airman Captain Hill, formerly with the British Army and Author of "Kitchener's Mob" has been killed in a fight with a German circus. Captain Hill was closely following the enemy when the latter, with extraordinary suddenness turned the fleet upwards pouring a hail of bullets into Hill's machine. Americans say they had never previously heard of such a manoeuvre.

Successful British Raid.

LONDON, May 8.

An afternoon British communique says:—We captured a few prisoners and three machine-guns in a successful raid in the neighbourhood of Neuville Vitasse. Our casualties were slight. We repulsed a raid near Boyelles.

Artillery Active.

LONDON, May 8.

(11-15 P. M.)—In to-night's communique F. M. Sir Douglas Haig said:—Both artilleries were very active northward of the Lys. There was some activity elsewhere.

Six Enemy Machines Felled.

LONDON, May 8.

In a communique with regard to aviation F. M. Sir Douglas Haig says:—Rain prevented flying on the 6th May until five in the evening, after which, in air fighting we brought down six enemy machines. One of ours is missing. We dropped one hundred bombs on targets in the neighbourhood of Bapaume. One of our machines did not return.

Enemy Raid Defeated.

LONDON, May 8.

(4-10 P. M.)—A French communique says:—There was reciprocal artillery fire north and south of the Avre. An enemy raid on a small post west of Hangard failed. We brought back prisoners in a local operation in the same region.

Air and Artillery Activity.

LONDON, May 7.

(11-15 P. M.)—To-night's French communique says:—There was marked reciprocal artillery activity on the Haillies-Bretonneaux front. Four enemy aeroplanes were brought down and ten fell damaged in their own lines. We dropped 4,500 kilogrammes of bombs on the railway station at Flaville, Marel, Meunisis, Ham, Guiscard, Noyon, and Vermand.

Canada's Successful Raid.

LONDON, May 7.

Reuter's correspondent at the British Headquarters wiring to-day says there was a terrific bombardment for two hours last night in connection with two raids. One by the enemy was unsuccessful. The other by the Canadians, is reported by F. M. Sir Douglas Haig. The raiders said many enemy had been killed and wounded in hand to hand fighting and great destruction was wrought to defence works. Heavy rains are rendering the ground very bad for fighting. While it is undoubted that the enemy is preparing for another violent blow we are correspondingly ready to meet it.

Great Britain

Transfer of Ships.

Question in Parliament.

LONDON, May 8.

In the House of Commons, Sir Owen Phillips asked:—What would the treasury lose owing to the recent transference of ownership of certain British steamers from a company under the laws of the United Kingdom to a company registered in Hongkong?

Mr. Baldwin replied, that the place of registration of the vessel was immaterial to the question of liability to the United Kingdom Income-Tax or Excess Profits Duty which was chargeable in respect of profit on any business carried on in the United Kingdom by British Colonial or Foreign owners.

15-Million Loan to Britain.

LONDON, May 8.

WASHINGTON.—The United States has made a further loan to Britain of fifteen million sterling bringing the total advance to Britain nearly one thousand million sterling.

From Britain to Ireland.

Passengers Must Possess Permits.

LONDON, May 8.

The Press Bureau announces that passengers from Great Britain to Ireland must possess permits.

Lord French and Ireland

Press Comments.

LONDON, May 8.

Commenting on the appointment of Lord French the "Daily Telegraph" says:—It indicates that the Government is determined to pursue a strong and firm Irish policy.

The "Morning Post" says:—Lord French as a moderate Home Ruler probably stipulated for a definite effort by the Government to pass Home Rule before applying co-optation.

The "Daily News" says:—The appointment is meant to ensure co-operation between the Government and the House of Commons. In the meantime the draft of the Home Rule Bill will progress and the Government hopes that there will not be so many restrictive provisions as suggested by the Conservatives.

The "Times" says:—The appointment is wholly non-political. Lord French is entitled to the credit of undertaking a peculiarly difficult task from a sense of duty.

New Silver Coin for Ireland.

LONDON, May 8.
To meet shortage of silver in Ireland which has been ascribed to hoarding, a large quantity of silver coin arrived in Dublin yesterday from England.

Great Shipbuilding Programme Carried Out.

Progressive Increase in Construction.

LONDON, May 8.
The Admiralty statement on new merchant ship construction shows that during the first three months of 1918, 320,280 tons were completed in the United Kingdom. Yards and 5,44,327 tons were launched in Allied and Neutral countries. The respective totals for the whole of 1917 were 1,163,974 and 1,774,812. 1,11,533 tons were completed and entered for service in the United Kingdom yards last month as compared with 1,61,674 in March and 58,568 in January. A year's completion to 30th April totalled 1,279,357 tons showing regular progressive increase since 30th April last year when the total was 7,45,314. All of the foregoing figures are gross tons. It is pointed out that last month's output was achieved notwithstanding very large increase in repaired merchantmen amounting to forty percent since January.

Pacifist Meeting Broken.

An Incident at Leicester.

LONDON, May 8.
During a Labour May Day demonstration at Leicester on Sunday Mr. Ramsay MacDonald's platform was stormed by a body of men mostly discharged soldiers and only the prompt action of the police prevented the wrecking of the platform. Mr. Ramsay MacDonald started his speech by admitting that after the present German offensive, it was far more difficult to talk of peace. He then proceeded to complain that the Government took no action upon the Austrian Emperor's peace offer a year ago, when the crowd carrying the Union Jack rushed the platform.

Premature Peace Futile.

A Labour View.

LONDON, May 8.
The Labour member of Parliament, Mr. J. H. Thomas, speaking at Derby emphasized the futility of premature peace notwithstanding the present terrible slaughter. He believed that Germany was prepared to accept a peace to-morrow, which would restore the "status quo" in the west, and would even grant France territorial compensation if it allowed a free hand in the East. But this would only lay the foundations of another war, because Japan and America would have to maintain large armies and navies, and militarism instead of being defeated would be triumphant.

Mr. Thomas pointed out the financial difficulties and possible drawbacks attending the question of state ownership of English railways.

General Trenchard's Future.

LONDON, May 8.
Replying to Mr. Asquith in the House of Commons, Mr. Bonar Law said, the Government was corresponding with General Trenchard on the question of his employment.

A British Reprisal.

For Ill-Treatment of Officers.

LONDON, May 7.
Lord Newton, speaking in Lancashire announced that owing to the continued ill-treatment of British officers in Germany under the corps commander of the Tenth German army, we had taken certain reprisals in the case of German officers in Britain.

The Zeebrugge Affair.

German Losses.

LONDON, May 8.
AMSTERDAM.—The "Telegraaf" states that seventy Germans were killed and 230 wounded in the British attack on Zeebrugge. The Germans have compelled a thousand Belgians to repair the damage.

Indian Barrister Charged.

Sequel to "John Bull" Libel Suit.

LONDON, May 8.
The Indian Barrister, Mr. Aswaruddin, has been brought up at Bow Street on a charge of perjury in his recent libel action against the newspaper "John Bull". He was remanded on his own recognisances in two sureties of two hundred and fifty sterling each.

Wages in Cotton Industry.

Increase to be Demanded.

LONDON, May 7.
At a meeting at Manchester yesterday, the executives of all the cotton trade unions, representing over three hundred and fifty thousand workers, decided to ask for an advance of thirty per cent of wages.

Exeter by-Election Result.

LONDON, May 8.
Sir Robert Newman has been returned unopposed for Exeter.

Colonies

Care of Disabled Soldiers.

An Australian Scheme.

LONDON, May 8.
SYDNEY.—Mr. Davidson laid the foundation-stone of the first home at Matraville garden city, for which the Government has given forty acres on which it is proposed to build a hundred and seventy cottages for permanently disabled soldiers and soldiers' widows.

Recruiting in Australia.

A Gratifying Awakening.

LONDON, May 8.
MELBOURNE.—The Governor-General, acting Prime Minister, the Minister of Defence, and the leader of the Opposition, addressed an enthusiastic meeting in the Town Hall to inaugurate the new recruiting campaign. The Director of Recruiting is much gratified at the awakening in New South Wales since the German offensive began. The insurance of soldiers has been taken up on a large scale and reports from other States continue to be encouraging.

Military Authorities Comb-out.

LONDON, May 8.
A "Daily Mail" telegram from Sydney says that the military authorities have decided to cease employing for service in Australia men fit for service abroad, and as a result of two years' public agitation a rigorous comb-out is proceeding. Every man who has not seen active service is being medically examined, and those who joined for general service will be sent abroad. The action of the authorities is widely approved, as tending to remove a condition which has prejudiced recruiting.

Central Powers

German Policy in Ukraine.

Statements in the Reichstag.

LONDON, May 8.
AMSTERDAM.—The German difficulties in Ukraine were clearly brought out in a statement by Herr Von Payer in the Reichstag and the subsequent debate. Von Payer admitted that the Germans entered Ukraine not merely for the purpose of restoring order, but because they wanted foodstuffs as speedily as possible. He said the Rada was powerless to make the population deliver grain, and its communistic theories moreover were not reciprocated by the peasants. Hence the trouble which led to the overthrow of the Government. Von Payer, after describing the alleged plot to assassinate German officers said, it was regrettable that some members had been arrested while the Rada was sitting. General Eichhorn had immediately apologized for the blunder, and the German commander was immediately dismissed. The new Government which was being formed by Hetman Skoropadski whom the peasants elected, had agreed to the formation of German field tribunals. The new Government refused to recognise theories that denied ownership of the soil. It agreed to the necessity for concluding a long term economical agreement with the Central Powers and to negotiate for the re-imbursement of German military assistance.

Herr Schueldeken declared that the policy described by Von Payer was incomprehensible. The people of Ukraine did not stand behind Skoropadski and a supply of grain could not thus be obtained by Germany.

Herr Erzberger said the shape taken by Eastern questions would decide the entire future shaping of Europe, and he urged that the political department of the German Government should be the sole deciding factor in Ukraine.

Under-Secretary Baron Bussche denied that Skoropadski was supported only by the big Landowners.

Under-Secretary Herr Braun, replying to a question whether Ukraine grain stores really existed said experts said so. They estimated the supplies at two million tons. Herr Braun described the difficulties of securing the fulfilment of the treaty for supplying the Central Powers, remarking "inter alia" that nothing could be purchased without the help of Ukrainian Jews. Herr Braun added that it was at present very difficult to forecast the quantities which Ukraine could supply. According to the latest reports, four million pounds had been notified, but had not yet been delivered.

Herr Ledebour, socialist, declared that the new Ukraine Government did not possess any more power than the old

Severe Berlin Criticism.

LONDON, May 8.
AMSTERDAM.—Certain Berlin papers severely criticise the actions of the German military authorities in Ukraine which is now completely controlled by Germans.

The "Vorwaerts" says that affairs in the east are deplorable. The peace concluded there is calculated to scare away the remaining opponents.

The "Tageblatt" says that even optimists may see that the eastern structure stands on a very unstable foundation.

A Vienna Protest.

LONDON, May 8.
ZURICH.—The "Arbeiter Zeitung" of Vienna condemns German and Austrian proceedings in Ukraine and foresees perilous complications. It says, the Ukrainians are bound to regard the Austro-German regime as a military one, whose sole object is the requisition of foodstuffs. Thus Russophile sentiment will be strengthened.

Significant 'Vorwaerts' Comment.

LONDON, May 8.
AMSTERDAM.—Apparently General Skoropadski has established a kind of dictatorship in Ukraine. The "Vorwaerts" denies the German assertion that the majority of the Ukrainians support Skoropadski, who it says, only received nine votes at the elections for the Ukrainian Constituent Assembly, and whom the big landowners hail as their champion. It transpires that the Ukrainian Premier, who Herr Von Payer stated in the Reichstag had voluntarily resigned was arrested by the Germans.

German Taskmasters in Ukraine.

Government's Protest Against German Officials.

LONDON, May 8.
MOSCOW.—The Ukrainian Government has sent to Berlin a note of protest indicating that it will resign unless the German Government recalls several officials including Military Commander Eichhorn and Ambassador Schwarzenstein.

Obscure Situation in Ukraine.

LONDON, May 8.
The position in Ukraine is most obscure as reports of happenings there have hitherto been received from German sources. German papers contend that M. Skoropadski is Pro-German and has been a frequent visitor to Germany but Mr. Harold Williams, Russian expert, in an article in the "Daily Chronicle" says from what he knows of the personnel of the new Ukraine Government it is distinctly Anti-German and is trying to make the best of a bad job. He says that M. Skoropadski is a soldier wholly innocent of politics. The New Premier Vasilenko is a cadet and is convinced of the necessity of union with Russia.

Germany's Iron Rule.

A "Daily News" Moscow telegram describing the scene in the Rada on the 28th April says:—The Germans surrounded the building and a German Lieutenant walked to the President's chair while the troops entered. The Lieutenant shouted "hands up; Sit still!" and then called the names of certain Ministers. One answered and was arrested. The correspondent says that Commander Eichhorn's order proclaiming martial law was the result of a series of peasant riots making it unsafe for Germans to move about. Whole trains of food enroute to Germany were frequently seized by the hands of Revolutionaries.

German Diplomacy's Success over Holland.

A Newspaper's Confession.

LONDON, May 7.
AMSTERDAM:—Commenting on the Foreign Minister's statement of May 5th, the "Maandagochtendblad" says German Diplomacy has won in Holland a success similar to those which General Hoffman and Field Marshal Von Eichhorn win daily in the East. It complains that M. Loucheur's statement was obscure regarding the Dutch control over German Traffic on Limburg Railway.

Russian Black Sea Fleet Captured.

Turkish Ships Arrive at Sebastopol.

LONDON, May 8.
The Germans occupying Sebastopol found the greater part of the Russian Black Sea fleet and merchantmen in the harbour. Several Turkish ships including the "Goeben" have arrived at Sebastopol.

The Peace Offensive.

A German View.

LONDON, May 8.
Baron Von Dem Bussche, German Foreign Under Secretary, replying to Lord Robert Cecil's interview as regards the peace offensive predicts further German victories in the west. He says, England has frequently missed the psychological moment for peace.

The Neutral Flag.

Germany Withdraws Protection.

LONDON, May 8.
AMSTERDAM.—A new German regulation withdraws the protection of the neutral flag as regards any ships, which will henceforth be treated as enemy ships, belonging to a country which has concluded an agreement with the enemy respecting the cessation of tonnage, or if the greater part of the merchantmen of the country concerned is sailing for the enemy.

Austria's Food Shortage.

A Surprising Development.

LONDON, May 8.
A telegram from Vienna says, the Premier, Baron Von Seidler, admits that Austria is unable to feed the population of northern Tyrol and Northern Bohemia. The former has been attached to Bavaria and the latter to Saxony for provisioning purposes. This concession was wrung from him reluctantly by the German parties and will accentuate the feud between the German and non-German races in Austria.

Austrian Socialists' Manifesto.

Against Absolutism of Emperor Karl.

Empire on the Brink of a Precipice.

LONDON, May 8.
A telegram from Zurich states that Baron Von Seidler has ordered the prosecution of the organisers' demonstration at Prague on 1st May in favour of the creation of a Czech Slav state. A hundred thousand Czechs have presented a petition demanding to be prosecuted.

A socialist Newspaper in Vienna says that the Committee of Socialist Party and Committee of German Socialists Deputies Club have decided to issue a Manifesto to Workers urging them to be in readiness to fight against the re-establishment of absolutism of which the adjournment of the Reichstag is a sign. The "Arbeiter Zeitung" warns Baron Von Seidler that he is on the brink of a precipice. Unrest among Southern Slavs is due to the proposed partition of Bohemia on national lines.

America

American War Publicity.

LONDON, May 8.

WASHINGTON.—The War Department has abandoned the weekly review pending the completion of a new publicity scheme which is expected to consist of communiques dealing exclusively with American troops.

A Billion for Aircraft.

LONDON, May 8.

The War Department has asked Congress for a billion dollars for aircraft, besides the six hundred and forty million already expended.

U. S. Entry into the War.

Mr. Balfour's Views.

LONDON, May 8.

Mr. Balfour speaking at the London University, declared that, if we had been in the same position as America, we might have hesitated even longer than she before entering the war. He never thought an apology was required for the fact that America did not rush into the fray earlier. He firmly believed that America's entry marked the beginning of the foundation and the cornerstone of a new era of international relations, in which the English-speaking peoples were destined to take a leading part. He believed that the American-British union would survive the present necessities and an opportunity would be given to all nations and races to develop along their best lines. On the contrary a German victory would unquestionably mean a blighting domination and the stultification of the root of all the higher growths of civilisation.

American Hospital Bombed.

LONDON, May 8.

PARIS.—German airmen have deliberately destroyed an American hospital near the front, but only two doctors were injured as the hospital was evacuated at the beginning of April.

Germany's Newest Foe.

LONDON, May 8.

SAN JUAN DEL SUR.—Nicaragua has declared war on the Central Powers.

LATER.—There were only four votes against the declaration of war by the Congress. The President was authorised to use the nation's forces to the fullest extent.

Russia

Rumours of Overthrow of Bolsheviks Unfounded.

Hatred of German Oppressor Cements Russia.

LONDON, May 8.

The "Times" Christiania correspondent says that according to news from Russia through independent Swedish and Dutch channels rumours of the overthrow of the Bolshevik Government are unfounded. They are probably due to the development of Soviet administration in a moderate direction. Trotsky's advocacy of compulsory work resulted in peoples' Commissioners being compelled to fight anarchists just as Kerensky's Government had to fight Bolsheviks. Next to the establishment of the new army the most reassuring feature is that the officials of the Kerensky regime have resumed work. This has resulted in a remarkable restoration of order and especially in the distributing of foodstuffs. Many things which no amount of exhortation or speechifying could formerly induce people to do are now being done under the inspiration of the steadily growing hatred on the part of the Russian nation for the German oppressor.

Bolsheviks and Allies.

Remarkable Charges.

LONDON, May 8.

A "Times" telegram from Tokyo dated the 29th April states that the correspondent of the "Asahi" in Moscow says that the Foreign Commissary has handed the Consul-Generals of Japan, Great Britain, France and the United States a note accusing the consuls of participating in a plot against the Soviet Government and alleging that representatives of these powers at Vladivostok and Peking are negotiating a counter-revolutionary reorganisation. The Bolsheviks have recently been examining and subjecting to indignities Japanese subjects in Siberian towns.

General

King Constantine Seriously Ill.

LONDON, May 8.

A telegram from Paris says, it is reported from Zurich that Ex-king Constantine is dangerously ill.

China's Internal Trouble.

Mediation of Japan Offered.

LONDON, May 8.

The "Times" Telegram from Shanghai says that the Chinese Press states that Baron Hayashi Japanese Minister in Peking visited the Chinese Premier and offered Japan's mediation between the North and the South. Baron Hayashi is going to Canton to interview the South.

Japanese Loan to China.

An Important Agreement.

LONDON, May 7.

A "Times" telegram from Peking dated 29th April states that a Syndicate of Japanese Banks is about to conclude a loan of two million sterling for the reorganisation of the Chinese Telegraphs under Japanese supervision. Japanese have also concluded an agreement with the Chinese Government with reference to wireless telegraphy.

German Attempt to Starve Switzerland.

America Takes up the Challenge.

LONDON, May 8.

BERNE.—The American Legation states that recent German Semi-official declaration that German safe conduct for American Ships carrying grain for Switzerland would only operate after three months is tantamount to a declaration that Germany maintains the blockade of Switzerland. The United States Government accepts the challenge and two ships flying the American flag laden with corn for Switzerland are now enroute for a French-Atlantic Port escorted by American Warships.

Greek Pro-German Murdered.

LONDON, May 8.

ATHENS.—A German report recently announced the death from apoplexy at Coerlitz of Col. Hazzopoulos who surrendered Serres and Kavalla to the Bulgarians. But it has now been ascertained that Hazzopoulos was murdered by a Greek sergeant as the result of a conspiracy among Greek officers interned at Coerlitz.

Spanish Ship Held Up.

German Submarine's Story.

LONDON, May 8.

LAS PALMAS.—The Spanish vessel "Achuri" with a cargo of rice from India has arrived. She was stopped fifty miles off the Africa coast by a submarine, the commander of which sent back on to the "Achuri" two of his crew who had been severely wounded in a fight with a British transport which was sunk. The Captain and first officer of the transport were prisoners on board the submarine. The Germans demanded provisions as there was none on board. The Captain of the "Achuri" said his own provisions were exhausted owing to the length of the voyage, and they were living on the cargo. The Germans then asked for five sacks of rice which the Captain gave them.

Norway's War Losses.

Many Men and Ships.

LONDON, May 8.

Up to April 30th, 755 Norwegian vessels of a tonnage of over a million had been lost owing to the war. 966 Norwegian sailors had been drowned, and fifty-three ships with crews of over seven hundred were missing, two-thirds of whom are believed to be war losses.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS)

(BY WIRE.)

Simla

Amir's Schemes of Industrial Enterprise.

British Commercial Magnets to Help.

ALLAHABAD, May 8.

The "Pioneer's" Calcutta commercial correspondent writes:—Particulars are now available concerning the important trade deputation that recently left Cawnpore for Kabul. The chief members of the Commission are Sir Alexander McRobert, Managing Director of Cawnpore Woollen Mills, and Mr. L. P. Watson, Managing Director of Messrs. Cooper Allen & Co., of Cawnpore. The object of the deputation is primarily to coach Amir and his advisers in the working of Woollen Mills, tanneries and leather factories much in the same way as Sir Walter Pyne many years ago instructed the authorities at Kabul in engineering science. No political significance is attached to the commission. The Government of India appreciating the loyalty of the Amir selected Sir Alexander McRobert and Mr. Watson as experts in their respective business to help the Amir at the latter's own request and both the gentlemen gladly gave up their valuable time in order to assist the ruler of Afghanistan in some of his schemes of industrial enterprise.

Mari Tribesmen's Submission.

ALLAHABAD, May 8.

The "Pioneer" says:—Following on the announcement that Government terms were signed at Kahan by Mari chief and tribal headmen on the 2nd May it is now stated that the terms of settlement were also read to the Sardar and headmen of Khetran tribe at Barkhan and duly signed by them. Both these tribes have received a severe lesson and it is understood that the terms imposed on them are of a very onerous character.

The following press communique is issued: In response to the Royal message of his Imperial Majesty the King-Emperor read out at the War Conference at Delhi His Highness the Maharaja of Faridkot has offered to raise from his state one infantry regiment 600 strong as Imperial Service Troops.

More Money for War.

SIMLA, May 8.

The following further loyal offers towards the prosecution of the war are announced:—
• The Begum of Bhopal one lakh and Nawab of Jangira half a lakh.

Calcutta

Calcutta Municipal Bill.

Motion to Postpone is Rejected.

CALCUTTA, May 8.

At to-day's meeting of the Calcutta Corporation Dr. Haridhan Dutt moved:—That having regard to the present crisis when the people's minds are concentrated upon the successful prosecution of the war and having regard to the likelihood of constitutional changes taking place in the Government of India and Provincial Government at no distant date, which may make revision of important measures necessary the consideration of the Calcutta Municipal Bill be postponed and the Government of Bengal be approached to take steps accordingly. A large number of commissioners opposed the motion which was lost.

Dacoity in Bengal.

CALCUTTA, May 8.

Cases of dacoities are daily reported from several districts both in the East and West Bengal, the worst affected districts being Hugli, Alipore, Midnapore, Barisal and Mymensingh. The police are taking vigorous steps to prevent such occurrences and have succeeded in tracing some of the culprits. Yesterday a daring highway robbery was committed in Calcutta in broad daylight. Yesterday afternoon while an upcountry Durwan employed in a Marwari firm was returning to the office after realising Rs. 10,000 on behalf of the firm, he was stabbed from behind by some persons and while the Durwan lay in an unconscious state the assailants ran away with the money. The injured Durwan was removed to the hospital.

A Bengal Government communique says:—During the absence of the Hon'ble Sir S. P. Sinha on special duty in England the Hon'ble Sir Bijoy Chand Mahatab Maharajacharya Bahadur of Burdwan will act as temporary member of the Bengal Executive Council.

Bombay

Bombay Social Conference.

Attitude to Political Reforms.

BOMBAY, May 8.

Mr. K. Natarajan, in the course of his Presidential address at the Bombay Provincial Social Conference at Bijapur said that social reformers should welcome all constitutional reforms which place them in a more favourable position as regards necessary social legislation. Social reformers were not opposed to political reforms as asserted by some persons in England and India. Some of these gentlemen, the speaker said, who talk so glibly of the importance of social reform had ample opportunity while in this country of giving practical effect to their professed sympathies. They not only did not avail themselves of such opportunities but actually opposed them constituting themselves for the time being the spokesmen of reactionaries among Indians. He referred in this connection specially to Lord Sydenham who as Governor of Bombay opposed such innocuous social reform measures as Gokhale's Compulsory Elementary Education Bill and Mr. Basu's Marriage Bill. Social reformers were for political reforms as a means to an end. The steady diminution in the opposition to social reform among the educated classes was due to the progress of political ideas. Although varied political, religious and racial interests existed in India social reform offered a suitable point of convergence. In the saving of child life, in the relief of motherhood, in total abstinence campaign or in checking social evil, there could be no question of caste or creed.

Bombay Provincial Conference.

Female Franchise Approved.

BOMBAY, May 8.

The Bombay Provincial Conference held at Bijapur had before it a resolution recommending extension of franchise to women, having received a document containing signature of over one hundred educated ladies of Bombay urging the Conference to make a declaration. The resolution which was moved by Mrs. Sarojini Naidu welcomed the requisition by Bombay ladies inviting support of the Conference for women's franchise in India and placed on record its opinion that such franchise should be given to women at the same time as to men under suitable conditions. It was recommended that the resolution be forwarded through the Provincial Congress Committee to the Congress.

Speeches were made on the Imperial and Indian defence resolution moved by Mr. N. C. Kelkar and passed with acclamation. This resolution was on the same lines as the one passed by the All-India Congress Committee at its meeting in Bombay last week.

Another resolution passed urged the Government to consider the whole method of recruitment with a view to make the abuses complained of in certain quarters impossible.

Latest Telegrams

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

విద్యారేఖ కవిత్వము, ప్రకటింప లేనందున చింతించుచున్నాము - సంపాదకుడు.

పోటీ పరీక్ష.

ఆయా, మేమిదివరలో ప్రచురించిన యాపోటీ పరీక్షకు రాదలచుకొని దరఖాస్తు పెట్టిన మహానీయులు మేనెల 15 వ. తేదీ. బుధవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు బాపట్ల పట్టణమున శ్రీయత చంద్రమౌళి చిదంబరరావు పంతులు గారింట జరుగబోవు పోటీపరీక్షకు రాగోరుచున్నారను. వెదచెలుకూరు } కోన వేంకటరాయశర్మ బాపట్లతాలూకా }

ఆంధ్రమహాజనసభ.

ఆయా, కడపపురమున జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభకు, లోకమాన్యడగు బాలగంగాధర తిలకగారిని అగ్రాసనాధిపత్యమున వహింపజేయుట, ఆయన హాజరయియుండ ఆంధ్రజాతికి గల సంపూర్ణమైన కృతజ్ఞత, గాఢమైనవిశ్వాసము, దృఢమైన నమ్మకము వెల్లడియగుచున్నది. సభా కార్యక్రమములయందు కేవలము ఆంధ్రభావలోనే జరుగునట్లు మన నాయకులెంతయు పాటుపడియున్నారు. లోకమాన్యగు అన్యభాషియుడు. అట్టి సందర్భములో హానిభాషలో ఉపన్యాస మొనంగవలసియుండుటచే, పీలుండదు.

సంఘాత } మల్లాది - శ్రీ రామశాస్త్రి బాపట్లతాలూకా }

* ఆయా, ఆంధ్రమహాజనసభ కార్యదర్శులు ప్రకటింపబడిన విషయములలో నొకవిషయము మాత్రము చప్పించవలసి నదిగా గన్పట్టుచున్నది. గతతత్సమయమున జరుగబడిన సభల కరుదెండు ప్రతినిధులకు రుసుము రెండురూపాయలకు మించ లేదు. ఆంధ్రమహాజన సభకు వచ్చు ప్రతినిధులు రైతులు. ఈ యద్యదు మంతయు ప్రజాసామాన్యము నందలి కష్ట నిష్టాదులకు నివేదించుటలో మూర్ఖిభవించి యున్నది గాని విద్యాధిభులవారి మీద ఆధారపడి యుండలేదు. ఆంధ్రోద్యమము నందభిమానముగల ప్రతిరైతును వచ్చుటకు వీలగునట్లు రుసుము నేర్పాటు చేయవలసియున్నది. ఈ సభాధ్యక్షు నెన్నకొనుటలో సనేకు లనేకవిధముల యభిప్రాయముల వ్యక్తీకరించి యున్నారే. దత్తమండల చుందలి ప్రముఖులలో సిగగణ్యులును, దేశభక్తులు, నిగర్హులును నగు శ్రీయత గాడిచర్ల వారి సర్వోత్తమ రావు పంతులు గారు అన్నిట తగియుండుటచే నీ యాజవంశకుల గ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొనెదరని నమ్ముచున్నాను. పెద్దబొట్ల వేంకటాచలసతి రావుగారు వ్రాసినట్లు బిసెంటుమృగారి నధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనుట కొక అభ్యంతరము గలదు. ప్రజాసామాన్యమునకు పకరించు సంస్కరణముల నంగీకరించుటకును, అందు లోటుపాటులను గమనించుటకును, తమ యభిప్రాయముల వ్యక్తీకరించుటకును, దేశభావలోనే వ్యవహారము జరుపబడలేదు గాని, వేలువిధమున గాదు. ఇప్పటి కాలపరిణామమున బట్టి రుసుమును తగ్గించ వలసియున్నది. ప్రతినిధుల నెక్కుడుగ రావించి భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభాజ్యమున గూర్చియును, ఆంధ్రరాష్ట్రమున గూర్చియును, సాభిప్రాయముల వెలిసికొని తీర్మానముల నేకగ్రీవముతో నంగీకరింప బ్రార్థించుచున్నాము. వెదచెలుకూరు. } కోన వేంకటరాయశర్మ.

విదవ ఆంధ్రగ్రంథాలయ సభ.

ఆయా, ఈ విషయమును గూర్చి పత్రికాముఖమున బ్రహ్మశ్రీ మారేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారు ప్రచురించిన విషయమందగు గమనించుచు యుండును. ఈసభ జూలై మాస పు మాడవవారములో అనగా 22, 23 తేదీలను జరుపబడుననియు, దై వానుగ్రహము వలన - మహామారివ్యాధి తగ్గినదనియు, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘ కార్యదర్శిగారును సమ్మతించిరినియు వాడుచున్నది. గ్రంథాలయ సర్వస్వము మాడవ సంపుటము నందలి ప్రభుసంపాదకయం దీనభ మేనెలలో అన కాపల్లిలో జరుగుననియు, విరివిగ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవనియు ప్రచురించుచున్నాను. ఆ ప్రయత్నమైన విదవ ఈ శాస్త్రి గారు ప్రచురించిన నా రు గాని యంతకు బూర్వముగా వింది యుండ లేదు. ఇందు లో ఏ ప్రయత్నము స్థిరమని నమ్మకలనో తెలియకున్నది. అనకాపల్లి

యందు విరివిగ ప్రయత్నములు చేయుచున్న వారిపై దేమైనా రు. వారు మానుకొనిరా, లేక ప్రయత్నములు చేయుచున్నారా? వీరు నిజముగా ప్రయత్న మే చేయుచుండిన యాయాశ్చర్య నమే మనమందర మంగీకరించి మే నెలలో జరుపబడునట్లు చేయవలసియున్నది. ఏలయున విశాఖపట్నములో జూలై కడ పటివారములో గదా చేయుటకు నిశ్చయించినది. అప్పటికి వర్ష ములారంభమగునగుదా. అదియునుగాక విశాఖపట్నము వచ్చు టికి ఎంతదూరమున నున్నదో యాలోచించి ప్రతినిధు లా కాలమునకా ప్రదేశమునకు వచ్చెదరా, రా, అని యోచించలేదు. కాబట్టి యీ రెండు ప్రదేశములలో నేది యుత్తమమో, ఏ మాసములో జరిపిన యుచితమో యోచించ బ్రార్థించుచున్నాను.

వెదచెలుకూరు } కోన వేంకటరాయశర్మ.

పండితభినుసేవశర్మ.

ఆయా, వేదవేదాంగ పారగుడును, కలకత్తావిశ్వవిద్యాలయమునందు వేదవ్యాఖ్యాతయు, హిందీ, సంస్కృత భాషల యందు, అసామాన్యవక్తయు, లేఖకుడును, సనాతన ధర్మము నకు అత్యంతోపకారకమగు “బ్రాహ్మణసర్వస్వ” మాస పత్రికా సంపాదకుడును అగు భీనుసేవశర్మగారు 8-4-18 తేదీయందు తన 64 వ యేట గంగాతీరమునందు మరణించిరిని తెలుపుటకు విచారింపచున్నాడను. ఈ మహాత్ముడు స్వామి దయానందులవారి కడ కొంతకాలము పండితు డయ్యుండి వేదగ్రంథాది ముద్రణమునందు చాలసహాయ మొనర్చెను. స్వామిదయానందులవారు చనిపోయినపిదప ఆస్వసమాజముతమునందు నేరసనారిలో అధికసంఖ్యాకము తమ యిష్టానుసారము కాస్త్రవిషయముల చర్చించుచుండుటచేత ఈ శర్మగారందుల కిష్టానుసార ఆస్వసమాజసంబంధమును వదలుకొని స్వయముగా, బ్రాహ్మణ సర్వస్వమున పత్రికను గగ్గి సంవత్సరములనుండి ప్రకటించుచు సనాతన ధర్మసాధకులకు ప్రభుభూతులయి వెలయుచుండిరి. వేదవేదాంగములను, శ్రాత్రప్రయోగాదికమును, తర్కవ్యాకరణ వేదాంతశాస్త్రములను ఈ మహాత్ముడు స్వాధీనములయి యున్నట్లు మరొకరికి స్వాధీనములు కాజాలవు. మహామహో పాధ్యాయ శివమూర శాస్త్రిగారి వంటి విద్యవైఖాంకుడొకవును పండిత భినుసేవశర్మ బ్రాహ్మణసర్వస్వ పత్రికయందు సనాతనధర్మ రహస్యముల వివరించుచు, అశాస్త్రీయుల చర్యలను ఖండించుచుండుటచేత నాలేఖిని విశ్రాంతిని వహించెను అని చెప్పియుండెను. ఇట్లావానగరనివాసి ఈమహాత్మునితోడ ఉత్తరప్రత్యుత్తర పరిచయము మాత్రమేగాక స్వయముగ సంభాషణాది పరిచయము నైతము అనేకపర్యాయములు నాకుగలను. భగవంతు డిట్టి సనాతన ధర్మ సేనానిరతుని యాత్మకు శాంతి మెసంగి కద్విరహభిన్ను లగు మా కట్టి పూజనీయు నొకని గనంబలుచుగాక.

చెన్నైలో మే 6. } క. మార్కండేయ శర్మ.

గుంటూరు మండలసభ.

ఆయా, మొన్న జరిగిన గుంటూరుజిల్లా సంఘసభలో నీసంవత్సరము మండలసభ సత్తైవల్లిలో జూను 5, 6, 7 తేదీలలో జరుపబడుననియు, మరియు మ-రా-శ్రీ, న్యాపతి హనుమంతరావు పంతులుగారు మండలసభ క అగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొనుట సమంజసముగా నుండుననియు నూదించబడినట్లు తెలియుచున్నది.

జిల్లాసంఘమువారి నూచనలతో మేము సంపూర్ణముగా నేకీభవించుచున్నాము. శ్రీ న్యాపతి హనుమంతరావుపంతులుగారి సంతకస్థరమండలసభాధిపత్యము వహించుట మిగుల సమంజసముగా నుండునని నొక్కి వక్కానించుచున్నాము. “జగ మెరిగిన బ్రాహ్మణునికి జందేమేల” యను సామ్యముగ శ్రీపంతులుగారి గుణగణంబుల నెరుగని వారిమండలమున తేరిని చెప్పమెప్పుడు.

శ్రీవాడు, గుంటూరుపురమున న్యాయవాదిగనుండి మంచి సమర్థులని న్యాయశీలరని ఖ్యాతిగాంచిరి. మరియు వీరు దాదాపు 15 సంవత్సరముల నుండి గుంటూరు మ్యూనిసిపాలిటీలో, కొంసెలరుగాను, కొంతకాలము వైసు చేరుమేనుగాను ఒకటరముపాటు చేర్చెనుగానుండి పురపాలనమున మిగుల సమర్థతతో పాలించి ప్రజలవల్ల ప్రభుత్వమువారివల్ల నుంచి ఖ్యాతిని పొందియుండిరి. గత సంవత్సరపు పురపాలనసంఘపు ప్రభుత్వమువారినివేదికము జూచిన శ్రీ పంతులువారి సమర్థత నెటుల విశేషీకరించినది తెలుపడగలదు.

వీరిపురమున అన్న దానసమాజము హాకదానిని స్థాపించి దానికి కొంతభనమును దానముచేసి నేటికిని మిగుల సమర్థతతో నిర్వహించుచున్నారు.

వీరు పురపాలన సంఘాధ్యక్షుడుగా నుండినను భయపడక నీవధ్య నీపురమున జరిగిన రాజకీయాందోళనములలో బాల్గాని బహిరంగపథలలో దమ మనోభావములను నిర్వచముగా వెల్లడియించిరి. వీరు సదా ప్రజాహితమునె మది నెంచి పాటుపడిన వారిలో నొకరు.

ఈసభ్య నీపురమున జరిగిన ప్రత్యేక అనసరమండల సభకు ఆశ్చర్యసంఘాధ్యక్షులుగ నుండి తమమనోభావములను నిర్వచముగ వెల్లడించి ప్రజల మెప్పులను బడసియుండిరి.

ఇట్టి సుగుణపుంజములతో గూడిన శ్రీహనుమంతరావు పంతులుగారికి నీసంవత్సరము మండల సభాధిపత్య మొనంగి గౌరవించుట మండలవాసుల విధి యని మేము నూదించుచున్నాము.

ఈ వైవిధ్యించిన విషయములను మండల ప్రముఖులును, తాలూకా సంఘ నిర్వాహకులును, గ్రామసంఘముల వారును గమనించి యొకగ్రీవముగ శ్రీహనుమంతరావు పంతులుగారిని మండల సభాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొన బ్రార్థించుచున్నాము. గుంటూరు, మే 7. } పుర వా సి.

ఆంధ్రవిద్యానిలయము

ఆయా, ఇదివరకు ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించినట్లు మేము గంజాం విశాఖపట్నం మండలములలో చేసిన సంచారమందు ఆంధ్రవిద్యానిలయము లీవిద్యానిలయ పరీక్షలసూచి కొన్ని సందేహములను తెలిపియున్నారు. వాటికి తగిన సమాధానము లాయాస్థలములయందు మేము చెప్పియుంటిమి గాని అట్టి సందేహములు వాటినిగూర్చిన సమాధానములను పులిలకు తెలియుట మంచిది గనుక వాటినింపు సంతేషముగా దెలుపుచున్నాను.

(1) వీటి విషయమై గవర్న మెంటు అభిప్రాయ మెట్లుండును? ఎట్లుండునో పుస్తకము చెప్పట కవకాశములు చాలవు గాని అనుకూలముగా నుండు వనిమే చెప్పవచ్చును. ప్రారంభవిద్య నిష్పంధించుటకు గవర్న మెంటులో ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ విద్యకు బోధించు నుపాధ్యాయులకు పుస్తకము మూల్యులైనలు వాళ్ళకున్నంత జ్ఞానమైన వా పూర్తిగాలేదు. మూవిద్యానిలయపరీక్షలు ప్రస్తుతము గవర్న మెంటువారు రికన్వైజు చేసిన విజ్ఞానచంద్రిక, నరసాపురం పరీక్షలరన్న పెద్దవి. వీటికల్లకలిగేజ్ఞానము మూల్యులైనలు జ్ఞానము కన్న నెక్కువగానుండుననియూ పరీక్షక్రమములేర్పరచుటలో దఖలుపుచ్చుకొని సాయపడిన “సబ్బిసిస్టెంటుయిన్ స్పెక్టరు” చెప్పియున్నారు. వారిలోకొంద రిపరీక్షలునడిపించుటలో సాయపడుదురు. గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్థులును యూనివర్సిటీలో పరీక్షాధికారులుగా నుండినవారును, కాలేజీ ప్రొఫెసరులు యేర్పాటుచేసి నడిపించినపరీక్షలకు క్రమముగా రికన్వైజు చేయుటకు గవర్న మెంటు వారికి అభ్యంతరములుండకూడదు.

(2) ఈపరీక్షలకు శ్రీలు కూడ రావచ్చునా? నిరభ్యంతరముగా దరఖాస్తు చేయవచ్చును. జ్ఞానము వెల్లడియగుట కేర్పరచిన పరీక్షలుగాని యివిపురుషుల యుపయోగాగ్రము యేర్పాటు కాబడ్డవికావు. వీటిలో నితిహస, సాహిత్యభాగము లభిమాన విద్యలుగా నెన్నుకొనినయెడల శ్రీలుకు సుభువుగానుండును.

(3) వికారద, ఉపాధ్యాయ పరీక్షలకు విద్యాబోధన మెప్పుడు ప్రారంభమగును? వాటికికూడా వ్రైకేటుగా చదువగల యేర్పాటులు చేయగూడదా? ఇవి బోధించుటకు క్లాసులు జూలైలో ప్రారంభమగును. క్లాసులు విజయనగర మందే ప్రస్తుతము జరుగవలసి యున్నది. వీటికివలయు గ్రంథసామగ్రియు వీటిని నడిపించగల విద్యాధికులును ప్రస్తుతము విజయనగరమందు మాట లభించినంత మధువుగా నితరస్థలములందు లభించుట కుద్ధము. ఈక్లాసులలో చదివేవారికి తమయభిమాన విద్యలయందు స్వతంత్రింపి పరిశోధన (Research) చేసికొనుటకు తగిన తరీఖీయతు నీయవలెనని మాపూనికయు, ప్రయత్నమును, తెలుగుదేశములో ప్రస్తుత మిందుకుకావలసి నన్ని సౌకర్యములు విజయనగరమందు కలిగి నట్టితర్రత్ర కలుగవని కొంచ మాలోచించిన తెలియగలదు. ఈ కారణములచేతను, తెలుగు దేశమందలి గ్రంథాలయములందును, విద్యాధికులు గల ముఖ్యపట్నములందును ఈపరీక్షలకు విద్యాస్థులను తయారుచేయు ఆంధ్రకళాశాల లేస్థువరకును విజయనగరమందే ఈ పెద్దపరీక్షలకు చదువవలయునను నియమ మేర్పరచితిమి. ఆంధ్ర భాషాభిమానులు మాప్రయత్నములకు తోడ్పడగల ఆంధ్రకళాశాల లేర్పరచిన స్థలములకు మాలో కొంతయంది ఉపాధ్యాయుత్వముగీకరించినవారు (Fellows) వచ్చి రేపటి 10 తేదీనుండి విజయనగరమందు స్పెషల్ క్లాసు లేర్పరచి ప్రసంగములు చేయదలచినట్లే ప్రసంగములు నడపుటకు ప్రయత్నించుము. విజయనగరం. మొదు 6. } బుర్రా. శేషగిరిరావు.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారగుచున్నది

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజమృతమును, దర్శనీయములగు వహజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కాగితముల కలవ్రసం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేయుచు చుండుటవలన కలయవారు	తెల 0 2—0—0
జంటచే వ్రాసికొను టుచితము.	
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	,, ,, 0—8—0
,, ఆర్థసంవత్సర ,,	,, ,, 0—12—0
ఆంధ్రనాగపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	,, ,, 1—0—0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నోవులకు సిద్ధపడదు

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-8 0-6-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుళెట్టి పీఠి మద్రాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోద్ధాని సారసవరిల్లా

అనంతపురం రక్షణకులన జరించు బాధ్యతను కలిపిచుంటే వుండు. దురుప్రభు, చుచ్చలను, గండమాలను పుండ్లను, ప్రాతనిచ్చలను అన్ని విధములవలన గలగు చక్కగగడులను పోగొట్టును.

మిక్కిలి కత్తివంతమైన రక్షకుల కారిబి (20)

జనాభిసార్వభౌమ గురు మిచ్చుట నిర్ణయించు, సహజమైనను మధ్యవర్తిత్వము అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కిరణమునందలి పోదరసవోదములను, మలబద్ధమును కాస్తాసంబంధమును పోవులను పోగొట్టి రక్షణకులకు పుండ్లను. కిరణాగ్రమును గలగడయను. 10 రోజులవరకు వుంటున్న 4 క్రొమ్మల బుద్ధిగా అమృతమును.

ప్రాప్తిచుండు: పి. డి. సావంత్. 144, భననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Faneewadi. No. 144, No. 2. BOMBAY.

ఏకకాపాలిని ప్రకంస

కన్నెలకంటే అంత పూర్వము విరచితము.
తెల 0—4—0 పోస్టు అధికము.

ఆంధ్రనాగపత్రికా...విద్యా ప్రస్థుతి

ఇది ప్రయోగ కట్టకుండు కావలసిగాకట్టి కావలసి
ప్రతులుంటే తెల 0—4—0 పోస్టు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రనాగపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుళెట్టి పీఠి, మదరాసు.

అమృతాంజనము డిపో వారి

దివ్యోదధిములు.

ఉ.స.	ఉ.స.
జంతుచూర్ణము పండ్లులోమీదకు ... 0-8	మోహినీలైలము కెండుకల పెరుగుటకు 0-12
చిర్రసాయనము మాత్రము ఆచిత్యమునకు 1-4	రోజువారి కెండుకల పెరుగుటకు ... 0-8
పింజులపాలి పండ్లులోమీదకు ... 0-8	ఉప్పునమునకు మందు సీసా 1-8 ... 1-8
నల్లగుళికలు ధాతుపుట్టికి ... 1-0	కస్తూరిమాత్రము పెద్దది, మంచిది 50-8 0-10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-8 ... 0-12	నుభాగి మాత్రము ... 1-0
మాలకేండుకల కైలము డబ్బీ 1-8 ... 0-12	నుభాగి కైలము పుండ్లకు ... 1-0
లేలుమందు తెలుకాటుకు సీసా 1-8 ... 0-8	విరేచనము: కుమాత్రము డబ్బీ 1-8 ... 0-8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ... 0-4	గ్రహణి మాత్రము డబ్బీ 1-8 ... 0-8
కలరామాత్రము వాంతిభేదములకు ... 0-6	కిరోవేదన మాత్రము కలనోర్పులకు ... 0-12
గజ్జికలైలము గజ్జికలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4	కాలినపుండ్లకు మానె సీసా 1-8 ... 0-8
కామకర్పూరము సీసా 1-8 ... 0-6	రేగకు ద్రావకము సీసా 1-8 ... 1-0
శీలకు మందు సీసా 1-8 ... 0-4	దనుమారి మాత్రము, మనుమవ్యాధులకు 1-0
తామర కైలము; తామర, పీటకు ... 0-6	చుండుకు మానె సీసా 1-8 ... 0-6
కుచ్చుకు కైలము డబ్బీ 1-8 ... 0-4	చుండరిలైలము, ముఖకాంతికి ... 0-8
గురలిద్రావకము సీసా 1-8 ... 1-0	చుండుకు కైలము శిశువగుళికకు ... 0-6
కర్పూరి శిశుగుళికలకు దగ్గుకు ... 1-4	కర్పూరపాలి కెండుకలకు ... 0-6
కర్పూరిచూర్ణం కుచ్చునములకు డబ్బీ 1-8 0-8	జులాలి మాత్రము మలబద్ధమునకు ... 0-8
వారముపువ్వుకు మందు ... 1-0	జులాలిచూరలి ఎమిడికలకు ... 0-8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

దేహదార్బల్యులకు సిద్ధపడదు

శరభమంగళరసాయనము హిమాచలపర్వతమందు వసించు యోగినుండి గ్రహించబడినది. చాల ఆశ్చర్యకరమైన మందు. తగిన అనుపానముతో నుపయోగించినచో అన్ని బాధలు నివారణయగును. ఈ క్రింది రోగములకు ఇది ఉపయోగపడును: జ్వరకత్తిపోవుట, స్వప్నావస్థయందు స్థలనమగుట, పులి తేలుపులు, అశిర్గరోగము, వ్యాధిరోగము, మందమతి, తల నొప్పి, మూలకంఠి, హిస్టీరియా, కీళ్లనొప్పులు, అంగబలహీనము, నిద్రలేవకుండుట, దుస్వప్నము, అకాలపురుగులు, అపుడపుడు శ్రీలు ముట్టుకాకుండుట అనగా ఎగింపు, క్షయమున్నగు ఎట్టి గడ్డురోగములు కూడ నివారణయగును. చెడు రక్తము, ఇంద్రియవృద్ధిముచే కలుగు వ్యాధులన్నియు మొదలంట పోవును. 87 పిండ్లనుండి కోట్లకోలది మంది జయప్రదముగ వాడుచున్నారు. ప్రస్తుతము అందఱును వీనినే వాడుచున్నారు. 7 రోజులలో జ్వరకత్తి బలపరచును. 7 రోజులకంటె ఎక్కువగా ఉపయోగించిన నవగరములేదు. సమ్మోహనాస్త్రమువలె అమోఘముగ పనిచేయును. దాని ఫలితము కాశ్యపముగ నుండును. ఒక మోతాదుతో మీకేగుణము తెలియగలదు. స్వగ్రామస్థుల కొక మోతాదు చితిముగ నీయబడును. బయట ఉరివారు 10 అజాలను పంపివో నమోనాట ఒక మోతాదు పంపబడును. ఒకబుడ్డి నుపయోగించిన చాలును. రెండేబుడ్డి సర్వసామాన్యముగ నవగరముండదు. నిండుబుడ్డి రు 1-14-0. 8 బుడ్డు వి. పి. ఖర్చులతో రు 5.

రోగము వివరములు ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నన్నిటిని అంగముననే వ్రాయవలెను. (458) (1168)

శరభమంగళరసాయనపు కార్యాలయము, బీడక స్క్వేరు పోస్టు, కలకత్తా.

Sarbamangala Rasayan Office,
Beadon Square
P O Calcutta

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో,
మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకములన్నియు వ్యాపారమైన తెలుగు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
చాక్లరు, ఆరంటు-లెట్టిపతి, వి. పి. ఎం. వి. పి. ఎం. (1918-1919) మే 1వది.

పాశ్చాత్య పేంకటాచల

పండితులచారి సిద్ధపడదు

లోకామయసార కస్తూరిమాత్రల నివృద్ధినకు పరిశీంపును.

ప్రతి వత్సరమునకు లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే క క; బర్మా, సిబోద్, మిరియన్స్, గోవా, ఫిజి, బెలెండ్, ఈస్ట్రాఫీకా, మున్నగు ప్రతీకములవారు కూడ సీ సిద్ధపడదును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము “ఒకేయొక లోకామయసార” కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యంటి నున్న యెడల, మాటికి కైదుగిట సమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శిశువు, శిశునాతము, అశిర్గము, పార్శ్వపాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్గు, గజమునొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలగు వికారము, దిన్నె బిడ్డలకు గలగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధామృత సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

దైద్యులలో ననేకవిధముల లగునట్టియు నుపయోగ రములగు శిర్నాటక మాలికలనుండియు యావధములను తయారు చేయుచుండును.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపుత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 280 మాత్రలన్న సీసా 4 అజాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల కొకసారి తిప్పించిరిన బుపాల ఖర్చుతోచే రు 1-8-0
12 సీసాలకొకసారి కొనిన 2-12-0
25 సీసాలకొకసారి కొనిన 5-0-0
సమస్త రోగములకు మావద్ద అమృత్యు టియ సిద్ధపడదుల దొరకును.

విజ్ఞానము: శ్రీ సీతారాధున వైద్యశాల, మొదలగు